

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXV

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 4 d. VASARIO (FEBRUARY) 1916 M.

No. 5

Didėji Karė.

Austrai Balkanuose apvaldė jau veik su visu Montenegro ir lenda veik su giliau Albanijon, stumdami li-
kučius montenegro kariūmenės, ku-
ri, kaip užtikrina, Austrijos valdžia,
be pasipriešinimo pasiduoda ir ati-
duoda ginklus; iki šiol austrai gavę
jau nuo montenegro 50,000 karabi-
nų, neskaitant laimėtų kanuolių,
daugumė senų. Tai išpuity, kad
Montenegro kariūmenės didesnė
dalis tapo jau nuginkluota, nes ji
turbut, iš viso neturėjo 100,000 ka-
rabinų. Kita dalis montenegro,
kuri ginklų dar neatidavė, išsiskir-
stė sunkiai prieinamuose Albanijos
kalnuose ir ten dar priešinas per-
galėtojams, alsina juos netikėtai
užpuolimais, bet įveikti jų negali
Montenegro karalius išsinešdino iš
savo mažytės karalystės ir su savo
vaikais ir buvusiais ministrais at-
kakko Francuzijon, o likę jo paval-
diniai, nors norėtų dar gintis, tu-
rės pasiduoti, nes priešas perkis
maisto privežimą, o išbadėję žmo-
nės ligai priešintis negali, nors
labiausiai savo tėviskę ir laisvę
mylėtų. Austrai, apvaldė Montene-
gro ir svarbesnius Sialurinės Al-
banijos portus, aplegva traukia
prie jos sostinės Durazzo, iš ku-
rios pasitraukė ten buvusių italų ka-
riūmenė. Kaip manoma, ir besi-
laikantis su talkininkais albanų va-
dovas Essad Paša nemėgęs, vienas
likęs, giti Durazzo, bet ir jis pa-
sitrauks iš ten į Valoną, kur su-
siųs su italais.

Italai visą išmėtyti Albanijoj sa-
vo kariūmenę sutraukė į Valoną
ir čia mano pamėginti gintis prieš
didesnės austrų ir bulgarų pajė-
gas. Vadovų italų kariūmenės Al-
banijoj palikta pilva laisvė elgtis
ten taip, kaip jam pasirodys reika-
linga, be laukimo prisakymų ir nu-
rodymų iš Rymo. Reikia todėl
manyti, kad italai dar mėgės ginti
Albaniją ir tam jų kariūmenė ir
tapo į Valoną sutraukta. Jos apie-
linkėse todėl reikia laukti didesnio
mušio austrų su italais ir jiems
padedantiems albanais. Italų ka-
riūmenės vadovas tiki, kad jis
įstengs atmušti nuo Valonos ir su-
jungtas austrų ir bulgarų pajėgas.
Jis prie to miesto skubiai rengia
naujus tvirtovės fortus. Priešais
Valoną renkas ir austrų laivynas,
kuris, matyt nori padėti savo ka-
riūmenei veržti tą svarbiausią Al-
banijos portą. Iš kitos pusės ten
yra italų kariški laivai, o jiems
pagelbon plaukia anglų ir francu-
zų kariški laivai, būvę Turkijos
pakrantėse. Prie Valonos todėl
reikia laukti didesnio mušio ne vien
ant žemės, bet ir ant jurių. Italai
su pasitikėjimu laukia to svarbaus
mušio, bet kaip jis išsikro išpuls,
dabar apie tai kalbėti būtų per-
anksti.

Vokiečiai ir bulgarai tuom tarpu
mano laukti mušio išeišos prie Va-
lonos, nepradėti mėginimo vyti tal-
kininkus iš Salonikų, nes gali prie-
reikti traukti prie Valonos pagel-
bon austrams, kuriuos priešai galė-
tų apsupti, jeigu mušis ten nepa-
sisektų.

Talkininkai gabena sudemoralizuotą
ir pailsusią gerbų ir monte-
negrų kariūmenę ant salos Kurfu,
kur ji galės atsigriebti ir bus per-
organizuota. Jai susidurinus, ji
bus paauyta atgal ant mušio lau-
ko talkininkams padėti. Talkininkai
tikisi, kad iš serbų ir monte-
negrų jie suorganizuos ir geras
ginklais apginkluos kariūmenę iš
200,000 ar gal daugiau karių.

Nors turkai per Berlyną giriiasi
savo laimėjimais Mesopotamijoj ir
Armėnijoj, kur, bus jie sumušę
anglius ir rusus, bet reikia manyti,
kad nei vieno, nei kitų vietoj jie
laimėjimų neturėjo. Jeigu jie bu-
tų ar Mesopotamijoj mušius laimė-
ję, tai būtų turėję anglius nuo Bag-
dado nuvyti, o rusus jeigu jau
įėjusių iš Turkijos, tai bent nuo
tvirtovės Erzerum; tuom tarpu
Turkijos priešai stovi tose jau vie-
tose jos teritorijoj, iki kur buvę
nužėgę. Kad jie ne mažus nu-

vokiečiai tapo išstumti, jeigu rusai
galėjo prie Vilniaus prieiti. Vokie-
čiai vienok nieko nesako apie sa-
vo nepasisekimus prie Vilniaus.

Iš Londono pranešė taipgi, jog
lygiai austrai, kaip ir vokiečiai, pa-
sitraukė iš Pripetės paupių, aplėdo
Pinską, o besitraukdami, užtvini-
siose klampynėse daug kanuolių nu-
žudė; pasitraukė už Oginskio ka-
nalo, kurio abudu krantu apkasas
sudrutino, bet ir čia užsilaikyti ne-
galėjo, nes nuo tirpstančio sniego
užtvino upės Ščara ir Izasiolda.
vanduo užliejo vokiečių grubes ir
juos iš jų išvijo.

Ant viso karės fronto Rusijoj
rusų kariūmenė tapo žymiai su-
drutinta, o dar iš Rusijos gilumos
ateina vis daugiau šviežiai išmo-
kintų ir suorganizuotų karių.
Reikia todėl ant to fronto laukti
didesnių mušių.

Sausio 27 d. buvo vokiečių kai-
zerio gimimo diena; ją Francuzijoj
stovinti kariūmenė norėjo kuom
nors pažymėti, pradėjo atakuoti
francuzus. Prie Artois jie norėjo
atgauti nužudytas grubes, bet po
įtekme francuzų artilerijos šūvių
turėjo savo mirio išsidažinti. Di-
delius unostolius be naudos vokie-
čiai turėjo ir Argonne distrikte
Belgijoj talkininkų artilerija iš-
griovė daug vokiečių grabių. Ir
prie Aisne francuzų artilerija su-
vijo vokiečius atgal ir savo grubes
iš kurių jie mėgino išeiti. Prie
Givenchy anglai išvijo vokiečius iš
jų apkasų. Vien prie Neuville vo-
kiečiams teko šmotelis francuzų
apkasų, bet žymesnių laimėjimų
ir kaizerio gimimo dieną nei rytina-
me, nei vakariniame fronte vokie-
čiai neturėjo, vien jų orlaiviai Pa-
ryzių ir Nancy kiek nuostolių pri-
dirbo, bet ir jie laimėjimais girtis
negali, nes jų orlaivius nuvijo tal-
kininkų orlaiviai.

Vasario 1 d. Anglijon atlekė še-
ši, ar septyni dideli vokiški šarvuo-
ti orlaiviai ir ties vidurinės Angli-
jos grafystės mėtė bombas. Bet
apie jų padarytas nuostolius iki
šiol žinių nėra.

Prasidėjo smarkesnis veikimas
kariuonųjų tautų ir prie Italijos
ir Austrijos rubežių. Isonzo pa-
upioje austrai tris kartus mėgino
atakuoti italų pozicijas, bet tapo
atmušti, turėjo net bėgti atgal už
savo nesučių pozicijų. Prie Goerz
italai atėmė atgal pirmą nužudytas
pozicijas. Kalnuose prie Kars ita-
lai netikėtu užpuolimu apvaldė aus-
trų grubes. Smarkiai veikti pradė-
jo abiejų pusų artilerija Karnis-
kuose Alpuose. Kituose to fronte
krastuose nieko svarbesnio nevei-
kiama ir nieko svarbesnio nenu-
veikta.

Rymas pas popiežių atkako Bel-
gijos katalikų vadovas kardinalas
Mercier. Spėjama, kad jis Ryman
Vokietijos ciesačius tapo pasiūstas
prašyti popiežiaus patarpininkauti
prie sutaukimo karę vedančių tau-
tų. Kiek yra teisybės tuose spė-
jimuose, sunku sužinoti. Arti po-
piežiaus stovinti laikraščiai užtikri-
na, jog atsilankymas Ryman kar-
dinalo Mercier nieko bendro su
taikymu neturi ir turėti negali, nes
kol vokiečiai laiko Belgiją ir iš jos
nenori pasitraukti, nėra ką apie
taiką nei kalbėti. Italija viena, ant
kuriuos popiežius gali įtekmę turėti,
be kitų talkininkų pritarimo nesi-
taikys.

Ant šiaur-rytinio karės fronto,
ant visos to fronto linijos nuo Bu-
kovinos iki Latvijos abidvi pusės
smarkiai veikti pradėjo. Pagelbon
austrams Bukovinoj vokiečiai at-
siuntė dalį kariūmenės iš Francu-
zijos, nes Austrija Bukovinoj mil-
žiniškus nuostolius turėjo. Kaip
koki austrų kariūmenės regimentai
per dvi mušių dieni nužudė net
75% karių. Nesiseka sujung-
toms vokiečių ir austrų kariūme-
nėms ir rytinėj Galicijoj, iš kurios
jie neįstengia rusų išstumti.

Ant šiaur-vakarinio rytinio fron-
to, Latvijoj, Rygos ir Dvinsko
apielinkėse veikė vokiečių orlai-
viai, kurie į tuos miestus iš oro
mėtė bombas, bet jos labiau ken-
kia civiliškiems yventojams, ypač
moterims ir vaikams, negu kariū-
menims, todėl negali vokiečiams per-
galės atgauti.

Pereitą savaitę iš Petrograde
pranešė, buvę rusai uždegė vokie-
čių užimtą Vilnių, o vokiečiai su-
traukė į vieną priemiestį ir ren-
giasi svirus iš ten pasitraukti.
Jeigu žinia tai teisinga, tai reiktų
manyti, kad bent iš šiaur-ryčių

Dvinsko) rusų artilerija išvaikė
didelius vokiečių pulkus. Smul-
kesni mušiai pasitaikė Galicijoj
ir ant Bukovinos fronto.

**PEREJO PER VOKIEČIŲ
VIELINES TVORAS.**

Petrogradas, sausio 28 d. Va-
kar išleistas oficialūs rusų prane-
šimas skamba sekanciai:
"Vokiški orlaiviai vėl lakioja
Rygos ir Dvinsko apeliokėse,
kur jie numetė bombas. Į piet-
vakarus nuo ežero Naroc (Vil-
niaus gub.) mūsų žvalgų parti-
jos susitiko su priešų pasekmin-
gai. Jos padarė netikėtą užpuoli-
mą durtuvais ant vokiško pulko
ir privertė jį bėgti; paimta be-
laisvių ir padaryta sunkių nuo-
stolių vokiečiams.

"Į piet-ryčius nuo Kolki mūsų
skautai perejo kiauurai per vieli-
nius prieš pinks ir sunaikino
jas rankinėmis granatomis.

"Galicijoj, apie upę Stripa,
priešas tęsia savo artilerijos ug-
nį. Ant upės Dniestro, apeliokė-
se Uscieczko, mes užatakavome
priešą su granatomis."

**SUMUSĖ TURKUS UŽKAU-
KAZYJ IR PERSIJŲ.**

Petrogradas, sausio 29 d. Apie
dalykų stovį Užkaukazij rusų
oficialis pranešimas skelbia se-
kanciai:
"Mūsųj apeliokėse į vakarus
nuo Nelažghert mes sutrynėm
didelę turkų kolonmą ir užgrie-
bėm belaisvius 17 oficerų ir 274
kareivių, paimdami podraug di-
delę daugybę ginklų ir amunicijos;
tame skaitliuje buvo dešimtys
tukstančių patronų ir daug
amunicijos vežimų.

"Mūsų kariūmenė, vydamasi
bėgantį priešą, inėjo į miestelį
Kynyskala, tarp Erzerumo ir
Pėdus. Čia radome, apat ka-
riūmenės, kurią paimta nelais-
tė, taipgi didelės rezervas amu-
nicijos ir kariškos medžiagos.
Turkai bėga linkui Mush.

"Persijoj, į pietus nuo ežero
Urumia, mes sumušėm didelės
turkų jėgas, vydamiesi priešą,
kuris pabėgo betvarkė. Paėmėm
nelaisvėn daug reguliariškų tur-
kų karių ir kurdų; taipgi
užgriebėm didelę daugybę ginklų,
amunicijos, medikališkos medžiagos
ir keletą tukstančių galvių.
Į piet-vakarius nuo Hamadan
mes nustumėm priešą atgal į pie-
tus."

**ATMETĖ VOKIEČIŲ
TAIKOS PLIANUS.**

Petrogradas, sausio 31 d. Ru-
sijos užrubežio reikalų ministe-
ris Sazanov, pasikalbėjęs su
laikraščių korespondentais prane-
šė, kad Vokietija pastaruoju
laiku vėl mėgino prikalbėti Ru-
siją prie atskiro taikinimosi, bet
Rusija ty pasiūlinimui visai ne-
priėmė.

"Mes palikme juos visus [pa-
siūlinimus] be atsakymo ir ne-
atkreipėm į juos jokios atydos"
— pasakė Sazanov.

Tame pačiame pasikalbėjime
jis užsiminė ir apie Svediją, kuri
dabar subruzdė ir pradėjo dary-
ti kariškus prisirengimus.

"Aišku, — kalbėjo Sazanov, —
kad Svedijoj, kaip ir visur kitur,
prasidėjo šovinistiškas judėji-
mas. Yra galimas daiktas, kad
Svedija privalo pasirūpinti savo
rubežių apgynimu, bet mes gali-
me kategoriškai pranešti, kad jai
nebus reikalo ginti tuos rubežius
nuo Rusijos.

"Santikiai Rumanijos su mu-
šis yra užganėdinanti ir drau-
giški."

**RUSAI APSUPA
ERZERUMĄ.**

Atėnai, sausio 31 d. Rusai ap-
supa turkų tvirtovę Erzerumą,
Armėnijoj, kur, sakoma, pasi-
slėpė apie du turkų korpusai
(80,000 vyrų). Turkų civiliško-
ji valdžia, sulgy atėnainių čia
žinių, pabėgo iš Erzerumo.

Apart to kita stipri rusų ko-
lūmna traukia į pietus linkui

upės Tigro, kur turkai laiko ap-
supę anglų armiją.

**ARTILERIJA VEIKIA
PAKURSĖJ.**

Petrogradas, vasario 1 d. Ge-
neralis rusų štabas išleido vakar
sekančią oficialią pranešimą:
"Vokiečių artilerija bombardavo
Slovaką ir atidarė ugnį apeliokė-
kėse į pietus nuo ežero Balytė
(Kursėje, į piet-vakarius nuo Ry-
gos). Priešas taipgi šaudė į mu-
sų transžėjas netoli Oger (Min-
taujos apskrityj) su sprogstančiomis
kulkomis iš kulkasvaizdžių.
Į šiaurius nuo Panevėžio geležin-
kelio ir tarp ežerų Medmorsk ir
Demmen priešas atidarė pasi-
tusią artilerijos ugnį.

"Apie vidurį upės Stripa (Gali-
cijoj) mūsų skautai apsupo aus-
trų sargybų pulkelį. Laikė įvyk-
sio ranka-rankon mušio dides-
nė austrų dalis liko durtuvais nu-
varstyta. Likusieji tapo užgrie-
bti. Pastaraisiais laikais patėmy-
ta, kad skaitlius austrų kareivių
pabėgėlių labai padidėjo."

**RUSAI BOMBARDUOJA
ERZERUMO FORTUS.**

Petrogradas, vasario 1 d. Kaip
rusai sumušė turkus ir prisarti-
no prie Erzerumo tvirtovės, apie
tai randame tik ką išleistame ru-
sų oficialiame pranešime, kuris
skamba sekanciai:
"Operacijos laike paskutinių
dviejų savaitų priešai turkiskąjį
frontą atnešė vaisių, kurio lau-
kėme. Po to, kaip savo pirmą
pergalę turkisko fronto centre iš-
vystėmė į svarbią pergalę, gen-
Judevič nusivijo priešą ir paleido
savo priešakšius sargybas ant
Erzerumo tvirtovės fortifikacijų.
"Tuom pačiu laiku mūsų ka-
riūmenė smarkiu užpuolimu ant
turkų dešiniojo sparno privertė
turkus pasitraukti iš Melazgert
ir Kuyskala apskričių; turkai
pradėjo trauktis į Muš klonį. Ši-
tos operacijos privedė prie to,
kad turkai tapo išmesti iš apskri-
čio apie 60 verstų ilgo, nors šita
apskritį jie buvo pirmą įfortifi-
kavę.

"Dabar mes nusileidžiame iš
kalnuoto apskričio su jo šaltu
klimatu į apskričius gerai apgy-
ventus ir lengvai prieinamus; šio-
tos vietos yra tinkamos rusų ka-
riūmenei žiemą praleisti.

"Laikė šitų operacijų, mes pa-
ėmėm didelį skaitlių turkų afie-
rų ir kanuolių, kulkasvaizdžių
bei didelę daugybę artilerijos
bei inžinieriškos medžiagos."

IVAIRŲS TELEGRAMAI.

**RUSAI ATSLANKYS
LONDONE.**

Londonas, sausio 27 d. Atei-
nančios iš Petrogrado žinios prane-
ša, kad augstesnis ir žemesnis
Rusijos parlamento butai (Valsti-
jos Taryba ir Duma) netrukus
svarstys klausimą apie atsilankymą
Dumos narių Anglijon. Manoma,
kad Duma atstovų atsilankymas
įvyks laike Velykų.

**ANGLIJON ĮVESTAS
PRIVERSTINAS KA-
REIVIAVIMAS.**

Londonas, sausio 27 d. Lordų
butas vakar perlėdo įstatymą apie
įvedimą priverstinio kariuoninio
Anglijoj. Sale to galima pridėti,
kad ir Anglijos darbininkų orga-
nizacijos milžinišką didumą balsų
išreiškė, kad jie tam nesipriešins.
Darbininkų unijų tarpe šiam
įstatymui labiausiai priešinosi tarp-
tautiniai socialistai. Galų gale val-
džios plianui pritarta, 1,405,000
balsų.

**AUSTRAI PAIMA
1,200 ITALŲ.**

Vienna, sausio 27 d. Austrų
oficialiskam pranešime skelbiama,
kad netoli nuo tvirtovės Goritz,
kad Oslavia, austrai po smarkaus
mušio užėmė dalį italų transžėjų
ir užgriebe podraug 1,197 kareivius
nelaisvėn, tame skaitliuje 45 afie-
cirus.

It oficialis pranešimas patvir-
tina, žinia, sakydama, kad ita-
lai prie Oslavia turėjo pasitraukti
truputį atgal prieš netikėtą ataką
daug skaitlingesnio priešo.

**SUMUSĖ ANGLUS
MESOPOTAMIJOJ.**

Londonas sausio 27 d. Žinios
iš Konstantinopolio praneša, kad
anglų armija, kuri mėgino paluo-
suoti anglų garnizoną prie Kut-el-
Amara (kuris yra turkų apsuptas),
atmušė anglius atgal ir padarė
jems labai didelių nuostolių. Kut-
el-Amara'oj yra 10,000 apsupusių
anglų po vadovystę gen. Town-
shend. Pagelbinė anglų armija,
kurią turkai, anot savo pranešimo,
sumušė, randasi apie 40 verstų nuo
Kut-el-Amara (į šiaur-ryčius nuo
Persų į lankos, Azi'j).

**GALI PERTRAUKT RY-
SIUS SU VOKIETIJA.**

Washingtonas, sausio 29 d.
Reikalas už paskandinimą laivo
Lusitanija, kur žuvo daugias
100 amerikony, dar nėra užbaig-
tas. Amerikos valdžia tame rei-
kale pasiuntė Vokietijai daug notų.
Vokietija pasiuntė Amerikai daug
atsakymų. Amerika reikalauja,
kad Vokietija viešai pasmerkėtų to-
kį savo submarino darbą ir atly-
sintų nuostolius. Vokietija, nors
išdalyse sutinka duoti atlyginimą,
bet nenori prisipažinti prie kaltės.

Vienas iš labai arti prezidento
stovinčių vyrų šiame reikale pasa-
kė sekanciai:
"Jeigu Vokietija nepasmerkės aiš-
kiai ir be jokio išsiskokinėjimo Lu-
sitanijos nuskandinimo, tai diplo-
matiški ryšiai tarp Amerikos ir
Vokietijos bus pertraukti."

Šiuos žodžius, matomai, patvir-
tina ir Valtijų sekretorius Lan-
sing, kuris vakar pusę valandos
kalbėjosi su prezidentu Lusitani-
jos reikale. Išėjus jam iš Baltųjų
Namų, korespondentas užklausė,
ar Amerikos valdžia nusprendė,
kokį žingsnį ji padarys, jeigu Vo-
kietija atsisakys išpildyti Ameri-
kos reikalavimą? Lansingo atsa-
kymas buvo trumpas.

"Taip, nusprendė," — atsakė jis
ir daugias nieko apie tai kalbėti
nenorėjo.

Užvakar prezidentas laike pra-
kalbėdamas New Yorke, kalbėdamas
apie santykius su kitomis viešpa-
tijomis patėmėjo:
"Aš negaliu jums pasakyti, ko-
kie tarptautiški santikiai su kito-
mis viešpatijomis bus rytoj, ir šia-
me atsitikime aš vartoju žodį jo
raidinėj prasme."

Nekurie republikoniški senatoriai
vienok mano, kad prezidentas jau
tiek sykių grąsino ir nieko nepada-
rė, kad ir šiom sykiu nėra ko bi-
jotis diplomatiškų ryšių pertrau-
kimo su Vokietija.

ANGLŲ NUOSTOLIAI.

Londonas, sausio 29 d. Angli-
jos premieras Asquith, atsakyda-
damas ant užklauso, pranešė,
kad iki 9 d. Sausio ant visų fron-
tų anglų kariūmenės nuostoliai už-
muštams, sužeistais ir nelaisvėn pa-
imtais išneša 549,467 vyrus, tame
skaitliuje yra 24,122 oficerai.

**NULEIDO 200 BOMBŲ
ANT BULGARŲ.**

Londonas, sausio 31 d. Tele-
gramas iš Atėnų praneša, kad
francuzų orlaiviai užpuolė bulgarų
kariūmenę prie Pasarci, ne-
toli ežero Dorian, ir numetė į jų
eiles 200 bombų. 500 sėtrų už-
sidedė ir visos bulgarų lageris. La-
kunai parsinešė atgal fotografijas
degančių sėtrų.

UŽIMA GREKŲ FORTĄ.

Londonas, sausio 31 d. Tele-
gramas iš Salonikų paaiškina,
kodėl talkininkai užėmė grekų
fortą ant Karaburnu pusiausio
Sakoma, kad keletą dienų atgal
vokiečių submarinas prisitartinę
prie kanalo, vedančio į Salonikų
uostą ir torpedavo talkininkų
transportą su mūlais. Todėl tal-
kininkai, užimdami fortą, pasiru-

pino, kad apsaugojus šitą dalį ju-
rinio, nuo submarinų. Grekijos
valdžia, anot šio pranešimo, pa-
siuntė talkininkams labai ener-
giską prieš tai protestą.

**"KARIAUSIM, KOL NEIŠ-
LOŠIM!" — SAKO ANG-
LIJOS KARALIUS.**

Londonas, sausio 28 d. Palei-
damas parlamentą iki vasario
15 d., Anglijos karalius Jurgis
pasakė:
"Mes nepdėsim ginklų, kol ne-
atsieksim to, nuo ko priklausio
ateities civilizacija.

"Per 18 mėnesių mano laivy-
nas ir armija, sykiu su narsiais ir
ištikimais mūsų talkininkais, gynė
visiems bendros laisvės ir viešą-
sios Europos teises. Mano žmo-
nės čia namie ir už jurių remia
mano nusprendimą, idant kariau-
ti iki galutinios pergalės. Šioje
kovoje, prie kurios mes esame
priversti, mes nepadėsime ginklų,
kol nelaimėsime."

**DESPERATISKI MUSIAI
VAKARŲ FRONTE.**

Londonas, sausio 31 d. Per
visą pereitą savaitę ant vakarų
fronto, ypač šiaurinėj dalyj Fran-
cuzijos ir Belgijoj buvo despera-
tiški mušiai. Vokiečiai kels sy-
kius su didelėmis jėgomis įvai-
riose vietose atakavo francuzus
ir užėmė dalį jų transžėjų. Fran-
cuzai paprastai kontr-atakavo ir
atsiimdavo arba visas, arba dalį
transžėjų. Netoli Neuville ir į
pietus nuo Somme vokiečiai vie-
nok laikosi užimtoje transžėjoje
ir atmuša visus francuzų kontr-
atakus. Mušiai čia yra labai
sunkūs, nes frontas iš abiejų pu-
šių yra stipriai fortifikuotas ir
ilgis paimtų transžėjų apskaituo-
jamas ne verstais ar myliomis,
bet metrais (metras lygus 3,3 pė-
doms).

**ZEPPELINAI VĖL
PARYŽIJE.**

Paryžius, sausio 31 d. Pereitą
subatą vakare vokiškas Zeppeli-
nas pasirodė ties Paryžium ir
pradėjo mėtyti bombas, nuo ku-
rių 24 ypatos tapo užmuštos ir
27 ypatos liko sužeistos.

Nedėlios vakare vėl pasirodė
Zeppelinai ties miestu. Sulgy
valdžios prisakymu, visam mieste
tuojaus užgesinta visi žiburiai.
Didelės minios gyventojų susi-
rinko ant gatvių ir bulvarų, kad
daboti Zeppeliną. Apie pasek-
mes šito antro užpuolimo nieko
nežinoma, nes cenzorius nepre-
leidžia jokių apie tai žinių. Pa-
ryžiaus laikraščiai reikalauja, kad
francuzų orlaiviai atkeršytų vo-
kiečiams, užpuolanti jų miestus.

**TIKISI MUŠIO PRIE
NORVEGIJOS.**

Christiania, Danijoj, sausio
31 d. Korespondentas laikraščio
Norgerbladet praneša, kad
Norvegijos pakraščiuose patėmy-
ta nepaprastas veiklumas anglis-
kų ir vokiškų laivų. Patėmyta
nemasz angliskų kariškų laivų
ir keletas vokiškų submarinų.
Svedijos ir Norvegijos garlaiviai,
ateinantieji į uostus, praneša,
kad Anglijos kariški laivai aty-
džiai daboja Norvegijos pakraš-
čius.

**ZEPPELINAI VĖL
ANGLIJOJ.**

Londonas, vasario 1 d. Šeši, ar
septyni vokiški Zeppelinai vakar
vakare vėl pasirodė rytiniuose ir
šiaur-rytiniuose Anglijos pakraš-
čiuose. Mėtyta bombos, bet iki
šiam laikui nepaneša, kad būtų
padaryta didesnių nuostolių.

Orlaivis, užpuolusis Paryžių
sausio 30 d., nepadarė tokių nuo-
stolių, kaip kad pirmasis, bom-
bardavusis Paryžių subatoj. Tris
bombos nukrito ant lauko, o ki-
tos trys ant tuščių vietų. Bom-
bos buvo apvyniotos bovelna, kad
pagindžius gaisrą.

IS AMERIKOS.

PREKIŲ IŠGABENIMAS
IS AMERIKOS.

Washington, D. C. Iš pagarsintų pirklybos departamentu žinių, matyt, kad išgabėnimas sveturi suvienytų Valstijų prekių 1915 m. buvo 70% didesnis negu 1914 m. Pereikose metuose išgabėnimas iš čia prekių už \$3,555,000,000. Už tai dėl karės iš Europos prekių atgabėnimas mažai.

MEXIKONAI UŽDEGĖ
KASYKLAS.

El Paso, Texas. Meksiko plėšikai, gal garsus Villos kariautojai, uždegė Meksiko pusėj esančias, prigulincias amerikoniškai Yogiesos Development Co. kasyklas, į vakarus nuo Madevo. Ugnis pridribo kompanijai nuostolių ant \$35,000. Valstijoj Chihuahua plėšikai nuo gruodžio 22 d. ik. sausio 9 d. užmušė 5 amerikonus.

DEBESIŲ PRAPLYSĖIMAI.

McAllister, Okla. Debėsių praplyšimai šitose apeliokėse pagimdė potvinius, kurie daug žmonių blogo pridūrė. Mažiausiai 3 žmonės prigėvė o apie šimtas neteko pastogės. Potviniai visoje Oklahomo valstijoj daug nuostolių pridribo laukuose ir kerosino sėmyklų distrikte.

ŽYDŲ AUKOS.

New York. Žydų komitetas, renkantis aukas sušelpimui nuo karės nukentėjusių žydų Lenkijoj, Lietuvoj ir Galicijoj, surinko 3 milijonus doliarų. Viena viena žydų parengtame New Yorke susirinkime surinko netoli milijoną doliarų.

NUSIZUDĖ MILIONIERIUS.

New York. Sausio 28 d. nusizudė čia milionierius Eugene von Schaick, prezidentas Knickerbocker Oil and Gas Co., pusbrolis buvusio Suv. Valstijų prezidento Roosevelto. Jis mat neišgydomai sirgo, o nuo ligos ir milijonai nevisuomet gali išgyti.

DALINIMAS ŽEMĖS.

Washington, D. C. Žemdirbystės ministerija pagarsino, jog South Dakota valstijoj tarp norinčių žemę apdirbti bus išdalinta 1,365,000 akrų geros žemės. Idaho valstijoj bus išdalinta tarp aplinkinių fermerių 7,390 akrų girios. Liusosanoj prasidės kovos to dienai.

KETURI GAISRAI
VIENĄ DIENĄ.

Wilmington, Del. Dirbtuvėse Du Pont Powder Co. sausio 28 d. buvo vėl keturi gaisrai, kurie nežinia nuo ko atsirado. Ugnis išnaikino 180,000 svarų parako. Nuostolių ugnis pridribo ant \$100,000.

POTVINIAI.

San Diego, Cal. Užtvinę vandens išardė pylimus Olay klonyj. Kiek iki šiol žino, žuvo tvanuoje 14 žmonių. Išsilieję vandens išnaikino didelius laukų plotus.

DAUGYBĖ SNIEGO.

Winnipeg, Man. Kanaloj primvertė neįsakytai daug sniego, daugiau negu čia jo buvo nuo 20 metų. Dėl daugybės sniego ant mažesnių geležinkelio sustojo traukinių bėgiojimas.

ATMETĖ PROHIBICIJĄ.

Frankfort, Ky. Čia norėta įvesti prohibiciją, taigi visoj valstijoj panaikinti gertuves. Tas vienok 20 balsų prieš 14 tapo atmetas.

NELAIMĖS ANT
GELEŽINKELIO.

Spokane, Wash. Netoli Otrelio susimusė du bėgantį priešinąs puses Chicago, St. Paul & Milwaukee traukiniai. Užmušta prie to 3 žmonės.

KETURI ARTILERISTAI
PRIGĖRĖ.

Brownsville, Texas. Mėginami gėlbėti skėstantį suvienytų Valstijų kareivį, prigėrė trys artileristai, drauge su gelbiamu. Prigėrė visi keturi. Gelbiamas nuėjo mautytis ir skėsti pradėjo.

GAISRAI.

Seattle, Wash. Sudėgė čia Walker namai. Iš gyventojų su-

degė 3 žmonės, o kiti 3, šokdami per langus nuo augstutinių lubų, užsimušė.

Mishawaka, Ind. Sudėgė čia Mishawaka Trust Banko trioba. Nuostolių ugnis pridribo ant \$100,000.

Drumwright, Okla. Sautė čia gaisras, kuris pridribo nuostolių ant \$150,000. Sudėgė ir du žmonės.

POLITIKOS SAVAITE.

Du ypatingai svarbūs atsitikimai atkreipia į save šios šalies piliečių atydą. Vienas jų—tai dabartinio prezidento kelionė su prakalbomis, antras—paskyrimas teisėjo į aukščiausį suvienytų Valstijų teismą.

Prezidento Wilsono kelionė po vidurines valstijas, su svarbiausiomis prakalbomis Pittsburgh, Clevelande, Chicagoje ir Milwaukee, reik manyti turi du tikslus. Svarbiausiu jo prakalbų tikslu yra išaiškinti žmonėms, kad suvienytos Valstijos šiuo laiku yra silpnos, kaip kuklikis, kuriuos žvilgsniu ir kad kariškos jų įjegos turi būti sustiprintos taip, kad, reikalingi atsitikus, Amerika būtų prie visko prisiruošusi, ne užpūlimui ant kitų, bet apsigynimui nuo užpuolikų. Tas ir vaadinasi "prisiruošimo" programu. Amerika nenori kariauti, bet dėti lei visa ko nori būti "prisiruošusi," kad jos neužkluptų priešas išnetyti.

Prezidentas aiškiai nurodė, kad šiuo metu grėšia pavojus ne tiek tikro užpuolimo, kiek pavojus Amerikos garbei, geram vardui. Kariaujančios viešpatijos, žinodamos karišką Amerikos silpnumą, yra palinkę nesirokuoti su Amerika, negerbti jos reikalingų reikalavimų (kaip pavyzdžiui, submarinų klausime) ir gali paversti Ameriką stoči savo garbės apgynime. Viešpatija, nepaisanti savo garbės, nedabojanti savo gero vardo, yra, kaip ir atskiras žmogus nieko nevėrtas.

Neseniai prezidentas išėję savo "prisiruošimo" sumanytą kongresan. Dalis atstovų ir senatorių, ypač Bryano pasekėjų, yra priešingi prezidento programai ir priešingi kariumenės padidimui, nors tos kariumenės Suv. Valstijos, kaip pasakė prezidentas, neturi gana vieno tik Meksikos rubėžiaus dabojimui.

Prezidentas pats buvo priešingai kariumenės didinimui, vienok 18 mėnesių karės, laike kurios Amerika ne sykį jau stovėjo beveik ant karės slenkščio, parodė prezidentui, kaip pavojingame padėjime randasi Suv. Valstijos.

Kadangi dalis kongresmanų ir senatorių, gal dėl politiškių išoravimų, jo programai priešinasi, tai prezidentas savo prakalbomis atsiliepė tiesiog į žmones. Savo reikalavimuose prezidentas nėra fanatikas, nereikalauja, kad Amerika apsiginkluotų iki dantų; jis reikalauja tik, kad Amerika būtų saugi, kad ant pirmo pareikalavimo turėtų užtektinai išlavintų kariškų įjėgų savęs apsiginimui.

Nėra abejonės, kad milžiniška šios šalies piliečių dauguma tam pritarė.

Kadangi ir prezidentiški rinkimai jau artinasi, ir "prisirengimo" klausimas bus vienu iš svarbiausių ateinančiuose rinkimuose, tai galima manyti, kad prezidentas iškalno nori artimesnėn pažintin sueti su tais, kurie už jį, ar prieš jį balsuos.

Antras savaitės atsitikimas—tai paskyrimas į aukščiausį Suv. Valstijų teismą (Supreme Court) advokato Brandeis iš Bostono, Mass. Vienas iš devynių aukščiausio teismo narių neseniai mirė ir jo vieton prezidentas paskyrė viršminėtą Brandeis.

Senatas turi tą paskyrimą patvirtinti. Manoma, kad senatas nepatvirtins. Prieš šią paskyrimą labai stoja konservatyvūs senatoriai abiejų partijų—republikonų ir demokratų, nes Brandeis atsižinėjo kaip didelis priešas trustų, o antroje jis yra labai karšto temperamento ir net tie, kurie pritaria jo veikimui, yra tos monomėnės, kad aukščiausiam teismui yra nevieta "karštiems" žmonėms. Pagalios Brandeis yra žydas ir vadas didelės žydų sionistų organizacijos, kas, sulyg nekurių nuomonės, gali taip pat jį padaryti partysvišku, nors šita paskutinė priežastis, žinoma, viešai nekeliamas.

Varsojės.

IS DARBO LAUKO.

Chicago, Ill. 2,000 kėdžių dirbėjų susitaikė su dirbtuvių savininkais, kurie sutiko darbininkams pridėti po 25c prie dienos uždarbio.

Waterton, Mass. Mechanikai valdžios arsenaluose nutarė streikuoti, jeigu jiems nepadidės algų.

Gilbertville, Mass. Gilbert Mfg. Co. pakėlė savo darbininkams algas ant 64 centų ant doliaro. Čia darbai eina labai gerai.

Philadelphia, Pa. Čia laimėjo streiką 10,000 siuvėjų.

Westfield, Mass. H. B. Smith Co. streikuoja apie 2,000 dirbtuvių darbininkų. Darbininkai reikalauja 8 valandų darbo dienos ir užmokesčio 2 dol. į dieną.

Pullman, Ill. Pullman Company dirbtuvių savininkai užstelaivo vakaruose 5 milijonus pėdų geltonos pusės, iš kurios dirbs naujus karus. Čia darbai neužilgo tur but pradės geriau eiti.

Indianapolis, Ind. Minkštųjų anglų angliakasiai reikalauja pakelti algos ant 10 nuosimio, ir ant 20 nuosimio tiems, kurie dirba nuo dienos.

New York, N. Y. W. A. Stone, vyriausias viršininkas organizacijos "The Brotherhood of Locomotive Engineers" užreikšė, jei geležinkelio kompanijos neįpildys darbininkų reikalavimų, tai gali kilti visoje šalyje geležinkelio darbininkų generališkas streikas. Stone užreikšė, kad jis neįsiskals raudonos vėliavos, bet smarkiai ginsias darbininkų reikalavimus.

Londonas. Anglijos amunicijos ministeris Lloyd-George įsakė, kad septintadienį t. y. nedėdienį turi švesti visi amunicijos fabrikuose dirbantieji darbininkai. Tą dieną fabrikos nedirbs.

Indianapolis, Ind. Čia suvažiavo angliakasių unijos atstovai, kurie atstovavo apie 400,000 darbininkų. Svarstė angliakasių darbo sąlygas ir algą. Nutarta, kad pastaruoju laiku negalima nuo kompanijų reikalauoti algų pakėlimo. Pagalios nutarė, kad darbininkai dirbs kaip ir dirbo vėl, kol unijos viršininkai galės padaryti sutartis su kompanijomis.

Jei kompanijos atsisakytų nuo sutarčių, tuomet, suprantama, kiltų streikas.

IS VISUR.

Petrograde pasimirė buvęs prieš paskyrimą kunigaikščio Nikolajaus Kaukazo vietininkas, grafas Voroncov-Daskov.

Francuzijos karės ministeris karėn patraukė ir Francuzijos moteris. Jis pakvietė moteris stoti darban dirbtuvėse, dirbančiose daiktus, kariumenai reikalingus, ką pirmia vien vyrai dirbo.

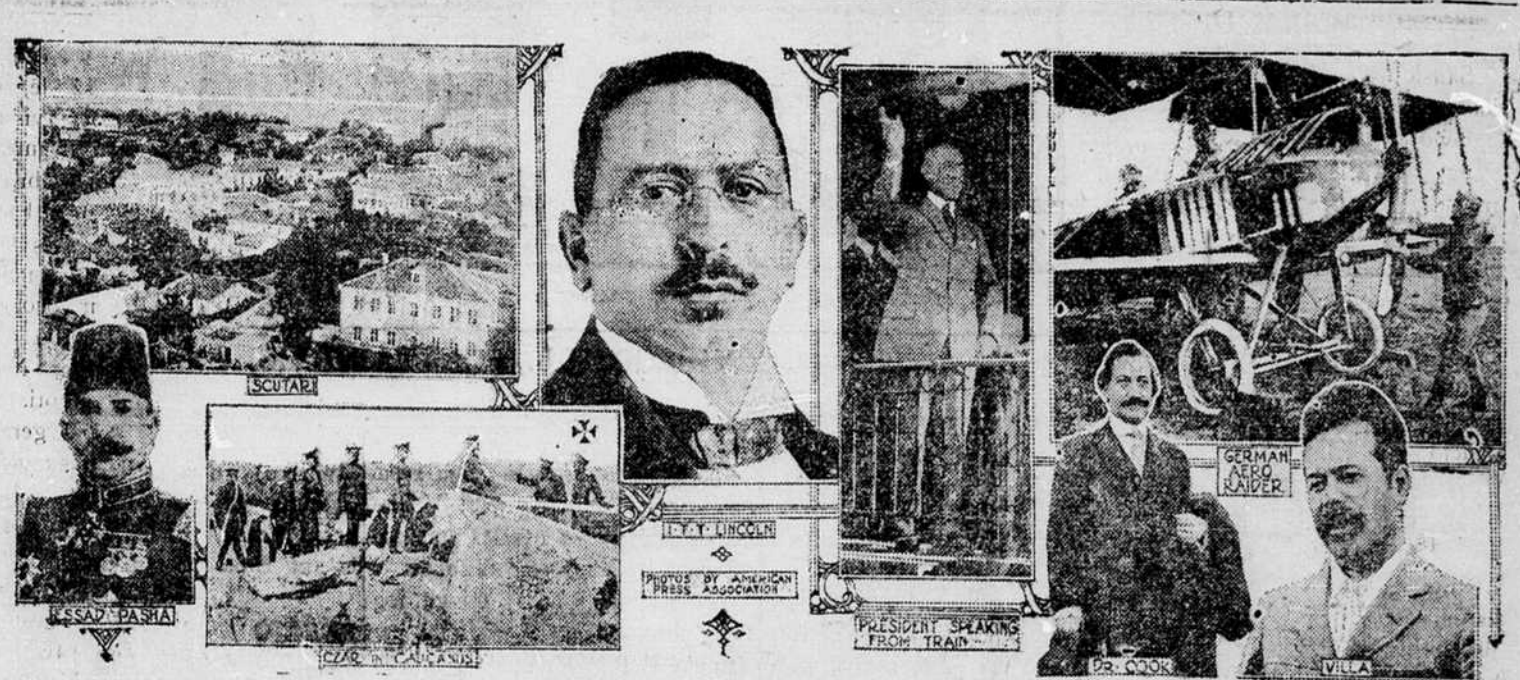
Tris francuziškį gydytojai, besidarbuojanti Pasteur'o institute, Dr. Nicholls, Dr. Conor ir Dr. Conso, surado vaistą nuo choleros, kurį patys ant savęs išmėgino.

Sausio 25 d., Austrijoj, mieste Theresienstadt, tenyksiame kalėjime pasimirė serbų revoliucijonierius Nedeljo Gabrinovič, surengęs mieste Serajevo pasikėsinimą ant gyvasties Austrijos sosto įpėdinio, kunigaikščio Franzo Ferdinando.

Belgijoj, mieste Nieuport, vokiečiai subombardavo Templar bokštą ir katedros bažnyčią.

Gerkijos valdžia teisman paskė buvusį, talkininkams prieinančių ministerių pirmininką Venizelos. Jeigu jis teisman nestos, tai norima jį suareštuoti ir tokiu būdu nuo veikimo pašalinti.

Valdžios paliepinu Vokietijoj samazinta alaus produkcija ant 60%. 40% iš produkto alaus turi eiti kariumeni. Muenche-

1. Regykla miesto Skutari, Montenegro, kurį užėmė austrai. 2) Essad Paša, albanų lyderis, kovojantis prieš teutonius. 3) Rusų caras Kaukazo kalnuose (jis paženklintas kryžium). 4) I. Linkolnas, prisipažinęs vokiečių šnipas, pabėgęs iš Amerikos valdžios rankų. 5) Prezidentas Wilson kelionėj su savo prakalbomis. 6) Vokiečių orlaivis. 7) Dr. Cook sugrįžo iš Indijos. 8) Villa, kurį Meksikos valdžia paliepė sugauti ir nušauti už amerikonių žudymą.

no alaus leidėjai alaus Bock arba visai neleis, arba labai mažai jo padirbs.

Kanadoj, valstijoj Manitoba, teisdarių rumas pripažino moterims balsavimo ir rinkimo teises.

Sausio 27 d. Vokietijoj višai tykiai apvaikščiojo cėsoriaus gimimo dieną, kuomet pirmą jį labai triukšmingai apvaikščiojo. Vokietijos cėsorius gimė 1859 metuose.

Grekijos sostinėj Atėnuose pasimirė buvęs Grekijos ministrų pirmininkas G. W. Theotokio.

Pasimirė asmeniškai Vokietijos cėsoriaus draugas, buvęs ministras ir vyriausiasis pašto perdėtinis, generolas Victor von Podbielski, matyt suvokietėjęs lenkas.

Meksikos prezidentas Carranza pagarsino, jog valdžios žemę, kurią dabar išnaudoja turtuoliai, bus išdalinta neturtingiems gyventojams. Tapo jau paskirta komisija, kuri užsiims žemės dalinimu.

Sausio 25 d. likosi atidarytas Grekijos parlamentas. Prie atidarymo karaliaus nebuvo, atidarė staciatiškias archyviskupas, kuris ir parlamento pasiuntinius prisaiškino.

Vokiečiai Bulgarijos sostinėj rengia didelės Kruppo kanuolių dirbtuves.

Vokietijoj pritruko laikraščiams popieros. Švedija ir Norvegija uždraudė išgabėniti tinkamą popieros dirbimui medį, tai Vokietijoj pritruko jos dirbimui medegos. Berline susirinko 300 laikraščių leidėjų ir nutarė kreiptis prie valdžios su reikalavimu sureguliuavimo popieros vartojimo ir nustatymo pastovių popieros kainų.

Lietuva ir Karė.

Skerdynės Apie Merking.

S. V. Bakananskas iš Worcester, Mass., Talpina "Atėityje" laiška, gautą iš Rusijos nuo savo giminės ir pažįstamų. Jame vaizdingai aprašinėjama apie buvusius ties Merkinge mušius ir apie nelaimingą pabėgusių lietuvių padėjimą. Žemiaus tą laišką paduodame:

"Mėg, Izidorius Bakananskas, Petras ir Julijonas Čurlianiai su šeimynomis, atsisaukiame į savo gimines ir visus pažįstamus, prašydami kaip galint greitos pagalbos. Nors, nesmagu yra mums prašyti Jusų prakautu uždirbtų skatelių, bet turime, tą daryti, nes bėdas ir šaltis mus priverčia..."

"Pėrėjus vokiečiams Nėmūnės Alytūn, jie patraukė tiesiog ant mūsų miestelio—Merkinės ir Varenos. Čia buvo baisiausios skerdynės: per 6 dienas žemė drebėjo ir rodėsi, kad jau pabaiga svieto. Žmonės, palikę viską, bėgo į miškus, ar kur kam nusikėlė, nežinodami kur dingti... Rusai bestraukdami visą mūsų gražų miestelį sudėgino ir paliko vokiečiams tik pelenus. Kai-kurių kaimų vi-

sai nekliudė. Mės, nubėgė iki Marcinonių, manėme grįžti atgal, bet pereit, neleido. Todėl nutarėme bėgti kur akis neša. Vaziavome arkliais du ir pusę mėnesio, per 3 gubernijas, net už Mogilevo. Kelias buvo ankštas, nes nesuskaitoma daugybė žmonių bėgo. Gulėjome miškuose; lietaus sulyti ir alkanai drebjome, kaip lapai ant medžių. Karės šmėkla, rodosi, vejasi paskui mus ir gaudina, kad bėgtum tolyn. Verksmas ir dejavimas tik ir skambėjo girišose ir laukuose; po 10 ir 20 žmonių mirdavo kas dieną pakeliui; daugelis išėdavo iš proto ir kažkur girišose dingo. Visur prie kelių matėsi lavonai žmonių ir gyvulių. Musų arkliai irgi pastip, nes neturėjome kuom šerti... Basmės po Rusijos laukus iki ant galo mus pasodino į traukinį ir nugabeno Nižegorodskon gubernijon, kur ir dabar sėdim.

"Brangumas nepaprastas. Maža bulkutė duonos vienas rublis, svaras cukraus pusė rubliaus; pinigų nėra, nes viskas liko: esame pušėtinai aplypė..."

"Taipgi atsisaukiame į visą savo giminę, pažįstamus ir abelai į visus prašydami pagalbos. Siųskite kiek galėdami ir kaip galint greičiau, nes bado, šalčio ir mirties šmėkla kiekvieną dieną stovi mūsų akyse. Pinigus siųskite ant šitokio adreso: Nižegorodskoj gub., Luhojanovskogo ujezdo, sielo Madadov, bėdenciu Isidoru Isidoru Bakanovskomu, Petru Čurlianiu arba Julijanu Antonovu Čurlianiu, kiekvienam atskirai.

"Su ašaromis prašome Jusų pagalbos ir kaip galint greičiau mus gelbėkite! lapkričio 10 d. 1915 m.

"Pasirašo: J. O. Bakananskas, Čurlianis ir J. Čurlianis."

KA VEIKIA LIETUVIŲ
KOMITETAS.

300,000 lietuvių išlaikytą po Rusiją. Vokiečiai nepraleidžia 7,000 lietuvių laisvų. Mano statyti džiovininkams sanatoriją Kryme.

Rusų laikraštį Rieč talpinama straipsnis antgalviu "Lietuvių Komitete," iš kurio matyt, kad apie 300,000 lietuvių pabėgėlių, blaškosi po visą Rusiją. Iš to skaitlaidas Lietuvių Komitetas pereinė gruodžio mėnesį šelpė ir turėjo savo globoje apie 80,000 lietuvių. Paduodame visą straipsnį:

"Gruodžio 13 d. pirminkaujant Valstybės Dumos atstovui M. M. Yčui, atsiuovo posėdis atstovų Centralio Lietuvių komiteto nukentėjusių nuo karės šelpimui. Posėdyje tapo perskaityta eilė raportų, iš kurių paaiškėjo, kad organizavimo darbas kaslink suteikiams jau beveik užbaigtas.

Iš viso yra po Rusiją išmėtyta apie 300,000 lietuvių pabėgėlių, iš kurių komitetas betarpiniai prižiuri apie 80,000. Skaitlius komiteto prižiurimų pabėgėlių nuolatai auga, nes daugybė pabėgėlių išmėtyta toliau nuo geležinkelio ir dar nesusėjęs į minėtą kategoriją įeiti. "Daugelis pabėgėlių, kaip paaiškėjo, buvo išsiųsti į Sibyrą, nors iš pradžių manyta juos nusiųsti į kitas vietas.

"Ant vietų įtaisyta bendrabučių, kurie negali dirbti, taipgi prieglaudos vaikams, amatų įstaigos ir t. t.

"Kaip matyti iš raportu apie veiklumą sekcijos, kuriai paskirta ves-

ti susinėsimus su įvairiomis vietomis, dabar prieš užimtois, buvo iš viso priimta apie 7,000 laisvų (skiriamų siųsti į vokiečių užimtą Lietuvą), bet šie laisvai negali būti pristatyti sulyg adreso, nes vokiečiai tam trukdo. Savo keliu, komitetas tikisi persiųsti laisvus per švediskai-lietuvišką komitetą Stockholme. Ypatingai aštriai jaučiama reikalingumas dvasinės pagalbos. Plačios lietuvių minios skaito beveik išimtinai tik lietuviškai. Pastaruoju laiku Petrograde pradėjo išsidėstyti laikraštis lietuvių kalba "Lietuvių Balsas", taipgi spausdinama rankvedžiai pradinėms mokykloms, maldaknygės ir t. t. Nutarta įtaisyti savo locną spaustuve.

"Posėdyje buvo pakeltas klausimas apie suorganizavimą agronomiškai-konstruktinių kursų, idant prirungus instruktorius atstatymui sunaikintų ūkių po išvijimui prieš iš tų vietų, kurias jis dabar užima."

"Tarp pabėgėlių patėmijama pušėtinai skaitlius susirgusių džiova. Todėl manoma įtaisyti Kryme tokiems ligoniams sanatoriją."

NOVO-NIKOLAJEVSKAS,
Tomsco Gub.

Mūsų mieste yra arti 4,000 pabėgėlių. Gyvena jie naujakurių ("pereselencų") barakuose ir truputis privatiniuose butuose. Pabėgėlių lietuvių čia irgi yra. Jau įėjus bažnyčion galima tuoj ant viršutinės išvaizdos pažinti lietuviškus.

Ilgą laiką galvojau, kaip sužinoti tikrą pabėgėlių lietuvių skaičių. Galų gale atsirado netikėtai gera proga: miesto komitetas ketina įsteigti darbo biurą pabėgėliams, tuo tikslu nutarė išnaujo surašyti visus pabėgėlius. Pabėgėlių rašyme dalyvavome trys lietuviai: aš vietinis kunigas lietuvis Juknūnas, ir zokrastijonas, taigi galėjome sužinoti tikrą lietuvių skaičių.

Inėjome barakuosna. Išsigandant purvinos grindys, drėgnas, pagėdos oras, pabėgėlių pilna gneža, kaip bičių, ir palubėje ant "nary" ir asloje. Ant mažutėlio narų kraštelio staisnys antgalviu "Lietuvių Komitete," iš kurio matyt, kad apie 300,000 lietuvių pabėgėlių, blaškosi po visą Rusiją. Iš to skaitlaidas Lietuvių Komitetas pereinė gruodžio mėnesį šelpė ir turėjo savo globoje apie 80,000 lietuvių. Paduodame visą straipsnį:

"Gruodžio 13 d. pirminkaujant Valstybės Dumos atstovui M. M. Yčui, atsiuovo posėdis atstovų Centralio Lietuvių komiteto nukentėjusių nuo karės šelpimui. Posėdyje tapo perskaityta eilė raportų, iš kurių paaiškėjo, kad organizavimo darbas kaslink suteikiams jau beveik užbaigtas.

Iš viso yra po Rusiją išmėtyta apie 300,000 lietuvių pabėgėlių, iš kurių komitetas betarpiniai prižiuri apie 80,000. Skaitlius komiteto prižiurimų pabėgėlių nuolatai auga, nes daugybė pabėgėlių išmėtyta toliau nuo geležinkelio ir dar nesusėjęs į minėtą kategoriją įeiti. "Daugelis pabėgėlių, kaip paaiškėjo, buvo išsiųsti į Sibyrą, nors iš pradžių manyta juos nusiųsti į kitas vietas.

"Ant vietų įtaisyta bendrabučių, kurie negali dirbti, taipgi prieglaudos vaikams, amatų įstaigos ir t. t.

"Kaip matyti iš raportu apie veiklumą sekcijos, kuriai paskirta ves-

—klausia kontoristė. Žmogus galvojo, galvojo ir sako: "Lenkas, o gal ir lietuvis, vistiek."

Yra čia kiek lietuvių nuo senai gyvenančių. Jų kai-kurie maža turi supratimo, kas dabar dedasi Lietuvoje. Jau ir lietuviškai apmirsė.

Lenkai ketina įsteigti čia savo komiteto skyrių. Jie saviesiems turi būti ir maitina juos. Čia bus atkelti ir iš barakų pabėgėliai-katalikai. Girdėjau iš gerb. kun. Juknūno, kad ir lietuvių paūsiąs savo globon lenkų komitetas, nes, mat, jis rupinsis ne tik lenkais, bet apskritai visais katalikais.

Eug. Masiulytė.

P. S. Suzinojau, kad neseniai daug pabėgėlių išvėgė sodziuosn, tad tan skaičių galėjo pakliuti ir lietuvių.

TAMBOVAS.

Pabėgėliai pas mus pribuna ne tik gelžkeliais, bet ir savo vežimais, kurių galima matyti Tambovo gatvėse. Darbo netruksta. Vargas pabėgėlių—didelis. Daugumas serga viduriais, besimaitindami vienais kopastais. Didi, mazi, liguisti labai miršta.

Vietinis katalikų klebonas sakos per dvi savaites palaidojęs 50 pabėgėlių katalikų stačiatikių kaptose, kadangi atskirų katalikų kapų nėra.

Paprastu laiku Tambovo parapija, kuri apima visą guberniją, turi tik apie tūkstantį katalikų. Dabar jų yra nemažiau, kaip 10 tūkstančių, ir koplyčios išmėtytos po guberniją, galėtų tapti parapijomis, nes netrukty ir kunigų pabėgėlių. Pabėgėlinas labai truksta žiemai avalų ir drabužių, ateina šalta žiema, o malkų sieksnis čia jau kaštuoja 70 rub.

Atsidarė Lietuvių Draugijos skyrius, prie klebonijos statomi namai pabėgėliams. Daugumas lietuvių skaito "Liet. Balsą."

Tambovan persikėlė Vilniaus įdo kasa ir valstiečių banka. Čia yra "Žiburio" lietuvių moterų gimnazija, yra mūsų siuvykla ir valgykla.

Speigas emė diktai mus spausti, tuo tarpu matome vokiečius ir austrus belaisvius mūsų kailiniais, kurių jie prisigrobė Lietuvoje. Gi mės pusplikiai šalame vargstame.

M. Davaina-Silvestravicius.

IS KUPIŠKIO APIELINKĖS.

Iš Palėvenės pabėgęs žmogelis pasakoją, kad Kupiškio bažnyčie (Kauno gub.) esanti sugriauta, sugedinta Palėvenės miestelis ir pušė Mylinų sodos. Vokiečiai eję iš Daukųčių, skubina išsikėlę per Lėvenį ties P. Lėvenė ir ties Myliniais ir nuėję į rytus. Anoje Lėvenio pusėje sudėgė Juknūnas, Virbališkiai ir Laukminiskiai. Žmonės iš savo vietų nebėgė. Kad jis bėgo, Alizava ir toliau į šiaurę vietos dar būvė neišdegtos.

(Liet. Balsas.)

LIETUVIAI AMERIKOJ.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Margumynai. Sausio 18 d. New Philadelphijos lietuvių kapinėse palaidota Jonas Tačlauskas, kuris gimė Amerikoje, 21 m. atgal. Jono tėvai, 2 broliai ir 2 seseris, gyvena New Philadelphijoje. 3 m. atgal Tačlauskai palaidojo 2 savo sūnus—14 ir 16 metų amžiaus. Dabar mirusis Jonas buvo fotografistas: buvo blavias.

Sausio 14 d. apsirgusį J. Jasu-
kaitį surisė rankas ir kojas, iš-
gabeno Potsvillės ligonbutin. Jis
daug vartodavo svaigalų, nuo ko
ir gavo ligą: visokios baidyklės
jam nedavė ramumo. Sausio 19 d.
New Philadelphičiai ir Jasukai-
tį su bažnytinėmis apeigomis pa-
laidojo tose pat kapinėse. Mies-
telio gyventojai, per kolekto-
rius, sumetė jo palaidojimui keliolika
doliarų. Daugiausia rūpesnio
padėjo A. Laukaitis. Report.

IS DAYTON, OHIO.

Rupinasi aukų rinkimu nuo
karės nukentėjusiems. Pastaro-
ju laiku ir Daytono lietuviai su-
brūzdė darbotis. Kaip tik už-
stojo šie metai, kas šventadienis
atsibuna kas nors naujo kaip to:
sausio 23 ir 24 d. buvo su-
sirengtos prakalbos; kalbėjo M.
Mockus. Prakalbos buvo triuk-
šmingos, tikintieji katalikai pa-
sijuto įžeistais ir pradėjo triuk-
šmą kelti, bet kadangi svetainėje
radosi 2 miestiečiai, vienį apsi-
malšino ir susėdė klausė iki ga-
liui, o kiti, atsitię į žangos de-
šimtukus, svetainę apleidė.

Sausio 9 d. susitvėrė Lietuvių
Socialistų kuopa iš 12 narių.
Suorganizavo kokis ten Gra-
žinskas—Gražys, neseniai pribu-
vęs iš Detroit, Mich. Susitvėru-
sį kuopą apsiurbė ir veikimo
planus. Pirmutinis darbas, tai
rengimas prakalbų bei platinimas
laisvamanybės, apšvietos,
taipogi mano surengti vakarelių.

Sausio 16 d. susirinkę tautie-
čių būrelis perskaitė Lietuvos
Fondo Komiteto atsišaukimą į
lietuvų visuomenę aukų rinkimui.
Susirinkusieji nutarė atspaus-
ti plakatus, nusamdyti svetainę ir
susaukti visuotiną Daytono lietu-
vių susirinkimą, bet kad pasak-
mingiau būtų galima aukos rinkti,
nutarė pasiųsti delegatus pas
vietinį kleboną, kun. J. Gričių,
kad ir jisai paragintų parapijo-
nus prisidėti prie to taip prakli-
naus sumanymo. Klebonas pri-
žadėjo susaukti parapijonus ir su
sitarius prisidėti ar ne.

Sausio 23 d. atsibuvo visuoti-
nas susirinkimas, kuriame neku-
rie parapijonai smarkiai užsipto-
lė ant rengėjų augščiau minėtų
susirinkimo. Kam, girdi, jie iš-
drįso atspausdinti plakatus ir
nusamdyti svetainę bei klebono
žinios, kiti vėl reikė: mes nepri-
valom susidėti su jais, ba jie ne-
moka į parapiją—jie nekatalikai!

Treti vėl sakė, kad mes ir susidė-
sime, bet ar mūsų žmonės gaus-
tuos pinigų? Paims kokis ten
rusas, ar kaizeris. Kiti inėšė,
kad atidėti tai klausimą ant to-
liaus ir kaip bus susirinkimas pa-
rapijos, tai jie nutars, ar rinkti
aukas su tautininkais, ar be tau-
tininkų.

Visgi tautininkai surengė va-
karelių sausio 23 d.
Publikos susirinko apie 50 ypa-
tų. Vakarelių atidarė T. Skac-
kauskas ir paaiškino susirinkimo
tikslą perstatė pakalbėti P. Dom-
brauską.

Po Dombrausko kalbėjo A. J.
Keidosius. Kalbėtojai nurodė
Lietuvės vargus ir ragino aukau-
ti nukentėjusiems dėl karės.
Buvo rinkimas komiteto. Į ko-
mitetą tapo išrinktais A. J. Kei-
dosius, pirm., P. Dombrauskas,
išdėminku ir K. Jocius, sekretori-
um. Prie to išrinkta šeši kole-
ktoriai, kad eitų per stubas au-
kų rinkti.

Pagalios pakelta klausimas, į
kurį fondą aukas siųsti? Socialis-
tai reikalavo, kad būtų aukos
siunčiamos per L. S. Fondą, o kiti,
kad per L. G. Fondą, leista per
balsus, nubalsuota, kad siųsti per
Lietuvos Gelbėjimo Fondą.

Aukų svetainėje surinkta \$12.
Dar vienas pastebėjimas dalykas,
jog mūsų socialistai prie diskusi-
jų, tsi pirmutiniai, o kaip reikia
aukauti, tai jų nebegirdėti.

T. Skackauskas.

IS LA SALLE, ILL.

Yra skaitlingas lietuvių būre-
lis. Šis miestelis randas ant
kranto Illinois upės, puikioje vie-
toje. Čia randasi ir lietuvių
pusėrinas būrelis. Apie jų veiki-
mą sunku ką pasakyti. Ran-
dasi keletas dirbtuvių, bet dau-
gumas dirba anglų kasyklose,
prie to yra ir cinko kasyklos. Per
praėjusį kelias dienas iš priežas-
ties nelaukiant atsilimo oro vanduo
upę išliko ant tokio laipsnio,
kad arti esančias dirbtuves ir
šiaip sandelius apliejo vanduo.
Taipgi daug išlaužė einanti ledai

telegrafo stulpų, net vietomis li-
kosi pagadintas ir geležinkelis.
Sis potvinis nepaprastu laiku
pridirbo daug nuostolių.

Vargdienis

IS PERU, ILL.

Potviniai. Iš priežasties stai-
gios permainingos oro Illinois upę
taip vanduo pakilo, kad virš mi-
nėtame miestelyje ir apilinkėje
vanduo pridirbo daug nuostolių.
Taip, Water gatvė buvo užlieta,
prie nekurių namų buvo galima
tikėti valtimis priplaukti, prie to
buvo pagadinta vandens varymo
staiga. Žmonės buvo priversti
paprastai naudotis iš šulinio van-
deniu, taipgi nebuvo per dvi die-
ni gazo ir elektros.

IS SAN FRANCISCO, CAL.

Tvėrijas SLA. kuopa. Čia lie-
tuviai jau pradeda organizuotis.
Paskutiniu laiku per pasidarb-
vimą p. J. Adams, sausio 23 d.
buvo susauktas susirinkimas.
Publikos neperdaug atsilankė,
nes visus patalstus nebuvo gali-
ma, kadangi čia jie yra išsikir-
stę ir adresai nežinomi.

Pirmūčiausia kalbėjo J. Adams,
nurodymas tikslą to susirink-
mo ir reikalingumą lietuviams
čia vienybės, ragino visus rašyti
ir atnaujinti SLA. 100 kp. Po-
tam trumpai kalbėjo S. Leman ir
Akrimavičius trumpai perpa-
sojo San Francisco lietuvių istori-
ją.

Publika sutiko organizuotis ir
atnaujinti SLA. čia buvusią kuop-
ą. Kadangi nekurie lietuviai
neturėjo pinigų įstojimo lėšas
įmokėti, tātai kitas susirinkim-
as bus laikomas neįtraukus.
Liglaikiu pirmininku buvo iš-
rinktas J. Adams, o rašt. K. Nor-
kus, Tikimės, kad ištikrųjų jau
ir čia vakaruose lietuviai suės į
geresnę vienybę.

J. Michuk

IS CAMBRIDGE, MASS.

Tautinės Sandaros kuopa. Jau
susioriginavo A. L. T. Sanda-
ros kuopa. Nors dar nėra gauta
iš centro numeris, ir formaliskai
sutvarkyta, bet pamatas jau pa-
dėtas. Išrinktas pirmininku ga-
bus jaunas vaikiną nuo seniai at-
sižymėjusį kaip karštas tėvynai-
nis Kostantas Galinauskas. Prot.
rašt. Antanas Bartkevičia. Dabar
galima sakyti jau pradėtas dar-
bas.

Cionai lietuviai pastaraisiais
laikais pasidarė veiklūs.

Sausio 23 d. buvo prakalbos
Lietuvių ko-operatyvškos ben-
drovės. Kalbėtojai buvo iš
„Darbininko“ kun. Kemės ir
Kneizis. Abelnai nieko naujo
nebuvo; naujų šerinkų negau-
ta laike prakalbų.

Tai pačią dieną buvo prakalbos
antrojo miesto daly, taip vadinama
Cambridgeport, surengtos A. L.
S. D. rūpestim. Kalbėtojai tie
patys iš „Darbininko.“ Cam-
bridgečiai dabar juokus daro iš tų
prakalbų.

Sausio 22 d. cionai atvažiavo
L. Griktas ir rodė savo atvežtus
ilustruotus paveikslus. Kaip jam
nusisekė, nežinia, bet kaip Gri-
ktas visi pažįsta, tai kartais žmo-
nus nenoromis nueini pasiklau-
syti, kad gardžiai pasijuokti, nes
jo liežuvis taip miklus, kad jeigu
jis pradėjo kalbėti, tai klausy-
ti ir nieko toj jo kalbėj nesugausi.
Pas jį eina viskas kartu.

Vargo Bitis.

IS PITSTON, PA.

SLA. 7 kp. prakalbos. SLA.
7 kp. sausio 23 d. surengė pra-
kalbas, kalbėtojai buvo Pr. Ži-
vatkauskas ir Dr. J. Šliupas.
Pr. Živatkauskas aiškino naujas
Pensylvanijos valstijos teises
apie atlyginimą sužeistoms darbi-
ninkams—„Compensation Law.“
Ragino lietuvius pastoti šios ša-
lies ukėsis ir stengtis apginti tas
teises, kurios yra labiausiai nau-
dingos darbininkams. Ant galo
ragino rašyti prie Susivienijimų,
nes, jis sako, „abu susivienijimai
geri tik skirtinga juose tvarka.“
SLA. valdosi demokratiškai, t. y.,
visi nariai sprendžia apie draugi-
jos reikalus ir turi pilną sanži-
nės laisvę, o SLRKA. valdosi
autokratiškai (?) visą tvarką da-
ro kunigai, o nariai net pasiprie-
šinti negali (?) jei kur ir blogai
daroma.

Antras kalbėjo Dr. Šliupas.
Neesant apilinkėje kalbėtojų, pri-
sieina Dr. Šliupa kviesti kalbėti
gana dažnai. Išsirdęs apie jo at-
silankymą, nekarta pamana, kad
neturės nieko naujo pasakyti
apart kunigų papeiki-

mo, pasmerkimo klioštorijų. Bet
taip manydamas visados apsirin-
ki. Šią kart Dr. Šliupas savo
trumpoj kalboj apie atbudavojimą
Lietuvos, daug įdomių dalykų
pasakė, kuriais nevienam atdarė
akis ir parodė, kad Lietuvoje yra
gera dirva žioniškam pragyveni-
mui, tik mūsų broliai nemoka
iš to pasinaudoti. Kalbėdamas
apie atbudavojimą Lietuvos, dak-
taras apgailestavo, kad mes netu-
rim nei vieno lietuvių architekt-
toriaus, kuris būtų labai reikalin-
gas prie atbudavojimo suaukinti-
tų namų; neturim elektros inži-
nierių, kurie galėtų pakinkyti
Lietuvos upes ir padidinti elek-
tros tiek, kiek tik būtų jos rei-
kalinga šviesai ir dirbtuvėms; ne-
turim net nei ukininkų, kurie
suprastų, kad nevien tik iš rugių,
miežių, avižių, ir kitų paprastai
pas mus sėjamų javų yra nauda,
jog galima turėti didelę naudą iš
puting, mėtų, saulegrįžių, nes tų
augmenų aliejams yra labai plati
rinka po visą svetą. Paminėjo
daug dar ir kitokių dalykų.

Publikos buvo pilna L. Kny-
gyno svetainė. Varguolis.

IS HARTFORD, CONN.

Prakalbos nuo karės nukentė-
jusių naudai. Sausio 23 d. vie-
tos komitetas parengė prakalbas.
Kalbėtojas buvo užkviestas p. M.
Salčius, iš So. Boston, Mass.
Prakalba prasidėjo po piet antrą
valandą. Žmonių prisirinko ne-
perdaugiau. Kalbėtojas kalbėjo
apie karę ir jos priežastis, taipgi
apie Lietuvos vargingą padėją ir
jos nelaimingą liki-
mą. Kalbėtojas savo kalboje la-
bai nuosekliai aiškino dalykus iš
ko publika buvo užgandinta.

Prakalbos buvo pažymėtos dvie-
jose temose. Kalbėtojas, baigda-
mas pirmą temą, užsiminė, kad
reikia, ir tai mūsų šventa parei-
ga, kiek kas galime paaukauti
nuo karės nukentėjusiems. Iš-
rinko kolekto-rius, kurie surašė
aukautojų vardus, aukavusių ne-
mažiau 25c. Aukautojų vardai:
T. Krabas, A. Tumosa, J. Urban-
avičius, M. Aukštakalnis, D.
Guokas, A. Ramoška, F. Rama-
nauskas, aukavo po \$1.00; A.
Chekas, M. Kundrotas, St. Va-
lauskas, J. Kundrušius, A. Jas-
mantas, K. Zykus, F. Jankaus-
kas, V. Bagdonienė, K. Salčius,
M. Giraitis, V. Baranauskas, A.
Balčiūnas, A. Remencius, J. Gi-
raitis, J. Lažaišius, C. Krutėkas,
M. Mamonicas(?), A. Ambra-
žaitis, M. Mamoškie, M. Gy-
vainius, P. Palionys, Ev. En-
drulienė, V. Pikilingis, po 50c;
J. Jedrinskas, 35c; M. Baniys, J.
Kalnius, 30c; T. Puot, O. Lu-
kovševičienė, P. Januška, J. Gru-
dis, D. Kvietkiūtė, M. Bak, O.
Tirvė, V. Liupšius, J. Palazie-
jus, A. Krasnickas, S. Kverti-
tis, K. Medekis, M. Žvingilas,
K. Balionaitis, M. Grybas, J.
Baltulionis, M. Marcinkevičius,
A. Aukštakalnis, O. Striogiu-
tė, M. Papias, J. Vaitkevičia, D.
Čepavičius, V. Kulbinskas, M.
Ramanaukas, A. Tyrvė, J. Kra-
liūnas, A. Ambražaitis, D. Var-
nius, J. Bulotas, A. Rezišius, po
25c. Labu \$27.95. Su smul-
kiomis aukomis \$31.25. Pinigai
bus pasiųsti Šeipimo Fondan.

Antru atveju kalbėtojas nuro-
dė, kad reikia Amerikos lietu-
viams tapti šalies piliečiais. Ra-
gino skatinti laikraščius, koks
kam patinka, prigulėti prie drau-
gių, kurioms pritariate. Vie-
nu žodžiu, kalba buvo nuosekli
ir pamokinanti. Programo per-
traukose pagrojo p. P. Norkevi-
čius. Padeklamavo p. A. Kva-
šis. Prakalbos užsibaigė pusę
po penkių.

Komitetas.

IS MANCHESTER, N. Y.

St. Simkaus prakalbos. Ket-
vergo vakare sausio 20 d. vietos
lietuviai turėjo progą išgirsti p.
St. Simkaus prakalbas. Kalbėto-
ją perstatė vakaro vedėjas, p. J.
Vižinis. Pradžioj savo kalbos
vaizdžiai nupiešė karės užgaun-
tą Lietuvą ir jos gyventojų ska-
udų padėjimą ir kvietė visus
aukauti sakdamas, jog galima
pilnai tikėti, kad kiekvienas iš
mūsų turime nors vieną Lietu-
voje, kas yra mūsų brangus.
Šiame momente turime aukauti,
aukauti gausiai, nes tos aukos
eina mūsų pačių tėvams ir gi-
minėms. Nors publikos buvo
nedaug, vienok aukų surinkta
\$10. Ir tų pinigų, užmojęs už
svetainę \$5, liko \$6.

Antru atveju p. Simkus kal-
bėjo apie Lietuvos ateitį. Jisai
buvo aiški ir nuosekli.

sakė, nors ši karė nežmoniškai
suaudė Lietuvą ir išžudė, išblaske
jos gyventojus, bet visgi yra
viltis, kad ši karė nūnams, lietu-
viams, kaip to tautai, nebūs mirti-
nusi smagu. Pradžioj karės nu-
sėje ties Mazurų ežeras daug lie-
tuvų pateko vokiečių nelaisvėn.
Ten jie nepragais ir kuomet nors
sveiki Lietuvon grįžti. Antras
dalykas, tai Draugija—Nukentė-
jusiems dėl karės gelpti. Ji yra
susioriginavusi gana gerai. Prie
jos priklauso veik visa dabartinė
Lietuvos inteligentija. Ji prak-
tiskai veikia, seldama pavargu-
siems ir užlaiko daug lietuvių
pradinį ir augstesnių mokyklų
įvairiuose Rusijos miestuose, to-
kalinga šviesai ir dirbtuvėms; ne-
turi negrąsia taip jau tautisko
žlugimo pavojus. Kuomet kal-
bėtojas pabaigė savo kalbą, visi
žmonės nesisikirstė, bet ramiai
sėlėje sėdėjo. Tai matydamas
kalbėtojas užklausė publikos, ar
ji nori, kad jis dar toliau kalbė-
tų. Publika išreiškė norą. Tuomet
kalbėtojas kalbėjo apie dai-
nas ir muziką. Kalbėtojas pri-
parodinėjo, kad reik padėkoti lie-
tuvų dainoms už lietuvių neiš-
tąntėjimą. Lietuviai mat dainuo-
ja visur ir visuomet; jie dainuo-
ja džiaugsmo ir nuliudime. Jie
dainuoja ir dabar, nors dabartinė
jų daina yra tai sielos skundas.
Daug vartojo pavyzdžių iš lietu-
viškų dainų. Kalbą užbaigė ci-
lėmis: „Oi eism, eism, mes čia
nebusim, čia ne mūsų šalė!“

Iškilus klausimui apie aukų per-
siuntimą, vieni norėjo perduoti
jas Tautos Fondui, o kiti siųsti
tiesiog Lietuvon. Pagalios pi-
nigai pavesta p. St. Simkui. Jis
jūs pasiųs ten, kur visuomet
siųsdavo. Užbaigus dalykus, pub-
lika paprašė kalbėtojo, kad jis
paskambintų ant piano. Kom-
pozitorius išpildė žmonių norą—
paskambino keletą muzikos šmo-
telių, už ką publika padėjo gar-
siu denu plojimu.

Prakalbos buvo Canados svet-
ai, prasidėjo kaip 8 val. vakare ir
traukėsi iki 11 val.

Ant ryt vietos amerikų laik-
raštis „The Manchester Leader“
ir francuzų „L'Avenir National“
puikiai aprašė prakalbas, p. Sim-
kaus atvažiavimo tikslą. Pažy-
mėjo, kad Manchesteryje randa-
si vos 450 lietuvių, vienok jie jau
suaukavo tėvynės reikalams 3500.
N. A. Rastenis.

Apie tas pačias prakalbas pa-
našiai rašo kitas korespondentas,
p. A. Zubkus.

IS SO. MANCHESTER, CONN.
Susitvėrė SLA kuopa. Neku-
rie vietos lietuviai nors išpaleng-
dė, bet dirba ant visuomeniškos
dirvos.

Čia pasidarbavus p. J. Januš-
kevičiumi, pereitų metų liepos mė-
nesį likosi sutvėrta nauja SLA.
207 kuopa. Iš pardžios nors
kuopa turėjo ir nedaug narių, bet
ilgainiui jų skaičius didinos.
Gruodžio mėnesio susirinkime
prie kuopos prisirašė 3 ypatos,
sausio mėn. prisirašė viena ypatą
ir du nariai persikėlė iš kitos
kuopos į mūsų kuopą. Tātai mu-
sų kuopa dikiškai pasidaugino na-
riais.

Sekantis mėnesinis susirinki-
mas atsisbus vasario 13 d., 2 val.
po pet. po No. 91. Bissell st. No-
rintieji prisirašyti prie SLA.
esate kviečiami ateiti į minėtą su-
sirinkimą.

Kuopa mano ir prakalbas su-
rengti. SLA. 207 kp. Narys.

IS GRAND RAPIDS, MICH.

Prakalbos. Sausio 23 d. LSS.
11 kuopos surengė prakalbas pa-
mišėjimui kruvinujo nedėdienio,
kuris įvyko sausio 22 d. 1905 m.
Prakalbos atsisbuvo D. L. S. svet.
Pirmiausia kalbėjo p. Stankus.
Jis kalbėjo dvejiš atvejais, bet
iš jo publika mažai ką galėjo
suprasti. Jis tur būt turėjo šį-tą
žmonėms papasakoti apie kruvi-
nųjį nedėdienį, bet, gaila, nuo
caro toliau nemėgė. Išvadin-
carą visokiais, kokius tik galina
keiksmų litanijoj surasti, zo-
džiais—na, ir tiek apie kruvinąjį
nedėdienį. Publika visgi dau-
giau tikėjosi dažnoti apie taji
baisų atsitikimą.

Antru kartą pasilpęs ant estra-
dos, kalbėtojas pradėjo kalbėti apie
revoliucijas, evolucijas. Mūsų,
kas papuolė ir, tur būt, pats sa-
vo kalbos nesuprato. O toki kal-
bėtojai neva mokina mūsų publi-
kų. Jie patys turėtų pirmiau pa-
simokyti, o tuomet kitus mokyti.

Antras kalbėjo J. Belskis. Ji-
sai aiškino socializmą. Jo kalba
buvo aiški ir nuosekli.

Be kalbėtojų programė dalyva-
vo ir kuopos choras, kuris sudai-
navo keletą dainelių. Negalima
pasakyti, kad dainavimas nusise-
kė. Choras, mat, neturi gero va-
dovo, todėl sunku jam dainuoti.

Kaip ir paprastai, neapsieita ir
be monologos. Monologistas
perstatė neva girtą Vyčių gene-
rolą, ir kraipėsi, juokėsi, kaip
tik papuolė, kalbėjo, kas ant lie-
žuviu atėjo, nes, matomai, buvo
pats parašęs taji monologą.

Nors man vyčiai nėra artimi,
bet paprastas žioniškumas nelei-
džia taip barbariskai tyčiotis iš
svetimų organizacijų. Jeigu yra
reikalas, galima kovoti su ku-
nos patogesniais budais. Toks
begėdiškias nuo estrados organi-
zacijos išjuokimas, tai žemo iš-
silavinimo vaisius. Antrą pusę
vertus, ir kokia iš tokių progra-
mų publika nauda.

A. M. Virbalis.

IS CLEVELAND, OHIO.

Apie draugijas. Mainosi laikas,
mainosi ir papročiai, o podraug
mainosi ir žmonių nuomonės.

Čia yra daug draugijų, kuopų
ir kitokių oranizacijų, bet lietu-
viai jau esančiomis neužsiganė-
dina ir tvėria naujas. Supranta-
ma, jei tvėria kokią draugiją, tai
ji turi ir savo principus. Mums
nereikia į draugijas šnairuoti,
pirštais rodyti, kuri geresnė, o
kuri prastesnė. Prigulekime prie
tokios draugijos, kuri mums pa-
tinka, o kiti prigulės prie tokių,
kurios jiems patinka, tokiu būdu
tarp mūsų išnyks šiek tiek neapy-
kantos, pagiežos. Dar-gi prigu-
lėjimas prie draugijų suteikia
ypatai didelę naudą. Draugijų su-
sirinkimuose kiekvienas galime
daug ko pasimokyti. Draugijos
švelina ypat- s jausmus. Jos ne-
ša lietuviams didelę naudą.

Toliau turime neužmiršti krau-
jais permirkusios tėvynės—Lietu-
vos. Jeigu clevelandiečiai gyven-
ti dideliame sutikime, kaip mūsų
čia daug yra, tai pečius surmę
galėtum daug pagelbėti nuo ka-
rės nukentėjusiems. Bet šiandien
mes esame pakrikę, viens kito
baidomės, nenorime bendrai veikti,
o tas kenkia badaujančioms
mūsų viengienčiams. Tai-gi nors
šiame kritiškame momente už-
mirškime piktumus, o dirbkime
išvien. Pasirodysime vyrai.

Našlaitis.

IS DORRISVILLE, ILL.

Margumynai. Mūsų mieste-
lyj ir apilinkėj darbai eina gerai.
Nors čia nėra kitokių darbų kaip
tik anglų kasyklos, tačiau pasta-
ruojų laiku visos pradėjo gerai
dirbti ir pribuvusiam iš kitur ne-
sunku darbą gauti. Kuomet tik
pradeda darbai gerai eiti, tai ir
darbininkai gerai uždirba. Gerai
uždirbdami, nesigali bačkučių
patuštų. Prisimintant didžiasias
šventes, kaip tai mūsų viengien-
čiai „gėrė-uzė.“ Vieni papulė
šaltojo, o kiti ko-tik iš proto
neisėjo. Pavyzdžiui, p. J. Ja-
sionis, pametė savo moterį su
pulkeliu vaikų, kur jai šiandien
pasidėt? O tai vis girtuoklystės
vaisiai. Begerdami, iptaola į des-
peraciją ir liekasi puspročiu. To-
kio tėvo šeimyna turi kritišką gy-
venimą pergyventi. Gėda tokiems
latrams, kurie apleidžia savo šei-
myną.

J. B. J.

IS GARY, IND.

Prakalbos. Aukos nukentėju-
siems nuo karės. Pereitame ne-
dėdienyje, sausio 30 d. SLA.
242 kuopa J. Jonačio svet., pa-
rengė balių su prakalbomis. Ka-
bėtojas buvo užkviestas—atvykęs
iš Chicago, Dr. Graičunas, ku-
ris kalbėjo apie draugijas, orga-
nizacijas. Nuosekliai apkalbėjo
vienintelę Amerikos lietuvių svar-
biausią organizaciją—Susivienijimą
Lietuvių Amerikoje. Kvietė
lietuvių greičiau rašyti į ją.

Pabaigoje savo kalbos buvo
užsiminęs ir apie dabartinius Lie-
tuvos vargus, kas nevieną iš kla-
susių sujūdino ir tapo suauka-
ta \$13.54 dėl lietuvių kenčian-
čių nuo karės (Pinigus priėmė
Dr. Graičunas ir zadėjo pasiųsti
Liet. Gelb. ir Aut. Fondui).

Abelnai imant, prakalbos pavy-
ko; publika gana interesavosi, tik
keletas girtuoklių laike prakalbą
mėgino kelti triukšmą—kas be-
ko, be pelų nėra nei grudi.

Čia reikia priminti vieną da-
lyką. Stasys Krukas iš Chicago
taip gi buvo atsilankęs į šį vaka-
rą sutiksęs suorganizuoti TMD
kuopą. Kol-kas kuopos dar ne-
sutvėrė, bet galima pasidžiaugti,
kad susirado gražus būrelis iš 11

ypatų, kurie pasizadėjo sutvėr-
ti kuopą ir tapti TMD. nariais. Pa-
sizadėjusieji yra: P. Vertelka,
J. Misiunas, J. Paškauskas, K.
Laurinavičius, K. Pažera, A.
Milkmas, B. Jakubauskas, J. Vait-
kus Z. Jurgaila, P-lė Juraičiūtė
ir J. Juraičius.

Gariečiai supranta svarbą po-
našių draugijų, kaip kad TMD. ir
turiu viltį, kad jie, susisipietę prie
TMD., neuilstančiai darbuosis
mūsų tautos labui. S. K.

IS WORCESTER, MASS.

Šv. Kazimiero draugijos jubi-
liejus. Sausio 23 d. A. O. H. sve-
tainėje atsibuvo iškilmingas ap-
vaikšiojimas vietinės šv. Kazi-
miero pašelpinės draugijos 25 m.
sukaktuvių. Programas buvo ga-
na įvairus. Perskaicius linkėjim-
us nuo draugijų, likosi persta-
tyti tvėrėjai tos draugijos, kurių
atsirado du, butent Vincas Kup-
stas ir Juozas Jeklonskis, kuriuo-
du štai ką pasakė: „Worcesterj
tuom laiku buvo šešios lietuvių
šeimynos ir keletas pavienių.
Mes sutvėrėm šią draugiją iš as-
tuonių narių. Kaip mums sekėsi
ją palaikyti, galite iš to spręsti,
kad po trijų metų gyvavimo drau-
gią turėjo 3 dol. kapitalo.“

Po šių paaiškinimų kalbėjo p.
St. Simkus apie Lietuvos vargus.
Po jo kalbai buvo renkamos au-
kos nukentėjusiems nuo karės,
kurių surinkta \$242.16. Pabaigus
rinkti aukas, bažnytinis choras,
po vadovystė p. Čižausko, padai-
navo dvi daineles „Einu per Dva-
reį“ ir „Vai Žydėk“ toliau p. Či-
žauskas dainavo solo „Plaukė sau
Laivelis“ ir „Jau saulė pakilo.“

Merginų choras sudainavo „Bi-
junėli gražus,“ ponis Čižauskienė
—„Sudiev“ ir „Vai Varge Var-
geli“ ir ant galo vyrų choras—
„Tamsioj Naktelėj.“ Po dainų
kalbėjo vietinis klebonas kun. Ja-
kaitis. Pradžioje ir baigiant va-
karo programą vietinis lietuvių
benas, po vadovystė p. Naškai-
čio, palinksmino publiką puikiais
marsais.

Visi laikraščiai stūnėdami rankraščius turi būti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pasidominti turi paduoti. Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcijai pasilieka sau teisę atsiųsti rankraščius, kurie neturėtų būti atsiųsti. Netinkamus laikraščius rankraščius Redakcija, pareikalavusi, grąžina autorius atgal po išsiėmimo.

Reikla visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, paliekant plačią tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Užkrauti Lietuvai Mokesčiai.

"Ateitis" rašo, kad jai pakliūvo į rankas vokiečių valdžios padėjimas, išleistas gruodžio 3 d. 1915 metų. Tarp ko kito, juomi įvedama Lietuvoje "mokesčių tvarka", kitais žodžiais tariant, ant Lietuvos jau užkraunama mokesčiai (padokai).

Sitie užkraunamieji mokesčiai yra trejų rūšių: 1) nuo žemės (gruntavi), 2) nuo maminigiai, t. y. mokesčiai nuo namų randos ir 3) mokesčiai nuo prekybos bei pramonės.

Mokesčiai. Nuo žemės mokesčiai užkrauti mokesčiai ant visų laukų, vis vien kokio derlingumo jie nebūtų. Nuo tos mokesčių paluosuota "valstybės žemės nuosavybė bei padovanoti dvarai", kas, tur but, reikiška, kad visos žemės Lietuvoje, kurios vokiečių valdžia pati sau užgriebė ir tie dvarai, kuriuos ji savo generolams padovanojo, nuo mokesčių yra paliosuota. Mokesčiai nuo žemės yra nustatyti po 50 pfeningų už hektarą. Kadangi rublio kursas čia pat padidamas—1.50 mk., tai išeina, kad užkrauta po 33½ kap. nuo hektaro (hektaras yra beveik viena desimtinė arba du margai) ir juos turi mokėti nuo visų laukų žemės, nepaisant tos žemės našumo.

Įvesti nuo namų randos bei namų savininkų miestuose mokesčiai yra irgi augsti. Nuo randos, išnešančios lig 100 markių metams—trys nuosimčiai, nuo randos lig 200 markių—4 nuosimčiai; nuo randos virš 200 markių—6 nuosimčiai.

Idomus taipgi mokesčiai nuo prekybos ir pramonės. Esant pelno iki 1,000 markių (500 rub.) metams, mokesčių reik mokėti 2 nuosimčiai (20 markių); nuo 2,000 markių—4 nuosimčiai; nuo 3,000 markių ir daugiau mokesčius paskirs valdžios pirmininkas. Nuo pelningesnių pramonės ir prekybos sąkų valdžia gali uždėti, apat to, dar ir "pridėtinus" specialius mokesčius. Idomu, kad šituos mokesčius turi mokėti netik pramonininkai, bet ir "laisvų profesijų" žmonės, t. y. rašytojai, dailininkai, gydytojai, advokatai, mokytojai, mokslininkai, apiektoriai ir t. t.

Už šitų mokesčių sumokėjimą atsako prieš valdžią valdybos nariai, arba "atskiri bendrai", kurie "užimame krašte gyvena arba čia lobio turi" (Neaišku, ką tas reiškia, bet, turbūt, reiškia, kad už nesumokėjimą mokesčių turi atsakyti kiti, kurie gali užmokėti).

Šitie mokesčiai skaitomi jau nuo birželio 1 d. 1915 m., t. y. nuo pat Lietuvos užėmimo ir turi but mokami kas pusmetis; už antrąją 1915 metų pusę mokesčiai "turi but užmokami vėliausiai lig kovo 15 d. 1916 metų"; už pirmą pusmetį šitų metų—birželio 1 d. ir t. t. kas pusmetis.

Bausmės. Kas paduotų neteisingas žinias apie savo turta, kurį apraunama šiais mokesčiais, tas bus baudžiamas bausme lig 6,000 markių, arba jam bus uždėta bausmė keturis syk didesnė, negu jam išpuola mokėti.

Jei šitos bausmės negalima būtų "išskolėtuoti", tai—kolėjamais lig šitų mėnesių, o mokesčiai vis viena turi buti užmokėti.

Apart šitų mokesčių, valdžios pirmininkas turi ir pats teisę uždėti dar ir "pridėtinus" mokesčius.

Ką tas reiškia. Iš viršminėtų žinių aišku keletas dalykų, kurie turi didelę svarbą. Viena, yra negirdėtas dalykas, kad dar karėi nepasibaigus, įsiveržusį į viešpatiją įvesti pavolius (nors ir nuo metų iki metų) mokesčius. Tai yra visai naujas kariskos kontribucijos budas.

Antra, karės nutertota ir pačių vokiečių išuostinta falis jokių

budu negali pajiegti panašiai augstų mokesčių išmokėti, ir tame apsirėiskia pirmi diegai vokiečių politikos Lietuvoje. Jie yra štai koki: jeigu vokiečiai nesitiki palaikyti Lietuvos krašto prie savęs, tai jie vis viena iki tam laikui, kol jį bus priversti pasitraukti atgal, nulups mokesčiais paskutinį lietuvių kaulį, apgrauz iki kaulių ir paliks iš Lietuvos vieną sausą skeletą. Tas visiems yra aišku, nes mes matėme, kad pereitą vasarą ir rudėnį vokiečiai vežė iš Lietuvos viską—galvijus, jausus, pašarą ir net iškirštus miškus. Dabar už tą patį laiką užkrovė dar mokesčius. Vadinas, du kailių nuo pliko sykiu plėšia, ir tai tuomet, kuomet žmonės šaukiasi pagalbos iš svetimų šalių, idant dušią prie kūno palaikius.

Antra—dar svarbiau. Jeigu vokiečiai tikisi palaikyti prie savęs Lietuvą ant visados ir šiuom laikui, kada visas kraštas yra nuteriotas, užkrauna nepakeliamus mokesčius, tai klausimas, koki butų mokesčiai karėi pasibaigus ir Lietuvai likus prie Vokietijos? Žmonės niekuomet tokių mokesčių išmokėti negalėtų. Ir ką jie padarytų? Jie butų priversti paduoti savo žemę ir apleisti savo kraštą, išsinešdami Rusiją, Ameriką, ar kur kitur. To vokiečių valdžia tik ir norėtų. Apleistas vietas užimtų vokiečių kolonistai ir tuomet—butų jau po lietuvių ir po Lietuvos...

Kad vokiečiai jau dabar gamina tokią politiką, galima spregti iš viršminėtų žinių apie mokesčių įvedimą. Nereikės lietuvių siųsti "Sibyrą", ar po katorgas kankinti: juos pasekmingiau iš jų tėvynės galima "išrukyti" augštai-kultūriškais priemonėmis.

Kraujageris kryžėlis jau leidžia ištis į parbloktą Lietuvą!...

Sveika mintis. Savo prakalboje, laikytoj Chicagoje, Prezidentas Wilson, tur kitko, išreiškė sekančią mintį:

"Aš nepaveščiau su užsitikėjimu jokio reikalo jokiai atskirai profesijai išimtinai, jeigu tas reikalas butų viešas reikalas, nes kiekviena profesija, apie kurią aš bent kiek žinau, turi savo specialią matymo punktą".

Tuomi prezidentas norėjo pasakyti, kad nėra nieko blogesnio, kaip viešųjų reikalų pilną kontrolę pavesti kokiame nors luomui, arba būriui žmonių tos pačios profesijos, to paties užsiėmimo.

Kodėl? Todėl, kad toki žmonės neišvengiamai yra partysviški. Kitokiais jie ir negali būti.

Kur vienas koks luomas, ar viena kokia profesija absoliutiškai tautos reikalus kontroliuoja, ten neišvengiamai turi buti despotizmas, arba demagogija. Ir uždaro skirtumo, koks tas viešpataujantis luomas butų—ar tai butų aristokratija, ar amatininkai, ar darbininkai, ar kunigai, ar kas kitas. Vienas luomas (ar profesija), įgijęs neapžebotą, pilną kontrolę ir galybę, ir prie geriausiu nory neapsisaugos nuo kitų luomų skriaudimo—todėl, kad jis jų nesuranta, arba supranta savaip. Tai yra suprantamas ir natūrališkas dalykas.

Tauta nesuseda, ir negali susidėti, iš vienodo užsiėmimo, vienodos profesijos (ar luomo) žmonių. Ir todėl kiekvienos tautos idealiską surėdymą negali buti absoliutiškai viešpatavimas kurio nors luomo, ar profesijos, bet sutartinas veikimas visų luomų, visų profesijų, pasireminant teisybės principu: duok kiekvienam tą, ko jis vertas.

Lietuviai, kurie tikisi sulaukti laiko, kuomet jie patys savo reikalais galės savistoviai rūpintis, privalo prie šitos sveikos pilietiškos minties pratintis. Musų luomai, ar profesijos, kurios svajoja apie paėmimą į savo rankas absoliutiškos visos tautos reikalų kontrolės, nėra dar pribrendusios pilietiškas.

Apie frakcijas. Mės jau esame nurodė, kad susitvėrus tautininkų organizacijai, jos priešai (socialistai ir klerikalai) tuojaus pasiskubino juos skirstyti į "abazus", į frakcijas. Mės spėjome, kad jų noru yra pasėti nesutikimą tarp tautininkų pirma, negu jie susiorganizuos. Tą patį mano ir "Ateitis", kur vienok, piktai jiems (klerikalams) atkerta:

"Džiaugkitės savo jezuitiškomis gudrybėmis ir laukite "skilimo" sandarieji tarpe. Mės gi iš savo pusės pasakysime, kad

"sandarėčiai mokės susitarti ir išvien veikti... nežiurint kraštiniųjų gaidulų pastangų padaryti juos medžiaga savųjų užgaidoms įkūnyti".

Delei mūsų pastabos, kad tiems musų "sirdingiemis draugais", jau bene pasisekė pagauti ant meškos vieng iš musų veikėjų (p. Rimka), kuris pradėjo kalbėti apie "liaudininkų" frakciją, "Ateitis" sako:

"Tokios "frakcijos" organizacijos daugelyje atsitikimų gali buti ne tik nekenksmingos, bet tiesiog naudingos—tuomet, kuomet vienai organizacijos daliai labiau rupi vieni dalykai, kitai—kiti, trečiai—trečiai... "Frakcijos" yra ir visuomet buvo kiekvienoje platesnėje organizacijoje (nors tos frakcijos ir neorganizuotos), nos kur daug žmonių, tai daug ir nuomonų.

Prieš neorganizuotas frakcijas niekas nieko negali turėti,—jos buvo ir bus. Bet kalba eina kaip sykius apie organizuotas frakcijas, nes mums išrodė, kad kalbėdamas apie "liaudininkų" kuopas, p. Rimka turėjo omenyje ne paprastą, bet organizuotą frakciją. Gi organizuota frakcija kokių nors organizacijų yra pirmas ženklas keliamos vidurinės, tarpasvinės kovos organizacijos. Tas gi nėra pageidaujamas jokiai organizacijai, o naujai besioorganizuojančiai yra tiesiog pavojingas.

Jeigu mės apsirikiame savo mąnyme kasišk p. Rimkos ir minėtų "liaudininkų kuopų"—tai mums bus smagu prie klaidos pripažinti ir už nepamatotą įtamą atsipažinti.

Čia pat vienok mės geidžiame pridėti dar porą žodžių dēlei "Ateities" sekančių patėmijimo: ALT. Sanderio gr frakcijos, išrodė, visai bus natūralūs dalykas, kadangi ALTs, bent taip, kaip dabar atstovai, ir narių visuomeninius bei politinius įsitikinimus neieškia ir palaikia joms net teisę prigulėti prie bile kurios partijos. O jeigu taip, tai kodėl ALT. Sanderio negalėtų gyvuoti maždaug vienodų žmonių įsitikinimų visuomeninė politikinė frakcija? Butų ir Sanderis sveikiau, ir turėtų pastenkinimą tie nariai, ar kuopos (musų pabraktauja, Red.), kuriems rupi daugiau visuomeniniai-politiniai klausimai, ne koki kiti.

Mums išrodė truputį kitaip. Jeigu Sanderis davė teisę priklausti savo nariams prie bile kurios partijos, (labai išmintingas nutarimas), tai iš to labai aišku, kad ji negėdė pati ta gryna "partijinė politika" užsiimti,—juo labiau ji, matomai, negėdė savo sienose tuos "visuomeniniai-politinius" experimentus daryti. Jos nariai gali tą daryti, priklausydami prie tam tikrų organizacijų,—tie nariai, kuriems tie reikalai rupi "daugiau, ne koki kiti".

Is pastarųjų "Ateities" numerius mės buvome įgiję mąnymą, kad tuos ypatingus "visuomeniniai-politinius" klausimus, kaip juos p. Rimka mato, norima užnešti visai Sanderai, taigi ir tiems nariams, kuriems jie gal "netiek rupi", arba gal šiek-tiek kitaip rupi.

Aną pastabą ir šitą mės darome ne tam, kad kę nors kritika-vus, bet tam, kad išvengus pačių stambiųjų pamatinųjų nesupratimų ir suskilimų, kurie ne tik musų, bet ir "Ateities" nuomone yra organizacijų negėistini.

Pastariejie numeriai "Lietuvių Balso", išnešančio Petrograde, yra pilni lietuvių pajieškojimų. Suardytos šeimynos, išsklaidyti giminės, įsiekio vieni kiti. Lietuvių Centralinis Komitetas kas numeris taip pat talpina po keletą šimtų pajieškojimų, kad suvedus išlaikytus lietuvių kruvon.

Mės gauname daug užklausi-mų nuo savo skaitytojų ir šiaip nuo lietuvių, kurie nori susizioti su savo giminėmis ir pažistamais iš Lietuvos išbėgusiais. Dauge-lis klausia "Lietuvių Balso" adreso:

Visiems tokiems mės patariamė užrašyti minėtą laikraštį ir paduoti jame savo pajieškojimus. Lietuvių Centralinis Biuras, užsiimantis lietuvių sujieškojimu ir esantis čia pat prie to laikraščio, tinkamiausiai tą atlikti gali, jeigu įsiekiami asmenai yra iš Lietuvos išbėgę.

Čia paduodame ir šio laikraščio adresą: Redakcija "Lietuvių Balso", Petrograd, Baskov per. No. 20, kv. 10 (ugol Znamenskij), Russia.

"Lietuvių Balsas" eina du syk į savaitę. Kaina metams 5 rub. Rusijoj. Užbrėžini kaina nepažymėta, turbūt bus apie 8—9 rubliai. Galima siųsti bile sumą (ne mažiau 5 rub.), tai šis laikraštis, kol ty pinigų užteks.

Idomus Laiškas. Zemiškas paduodu reprodukcija laiškelio, kurį man teko nesenai visai netikėtai gauti.

Perskityti jį. Daugeliui lietuvių nekuriais atžvilgiais jis gali buti labai įžingdis ir pamokantis.

HAMPDEN CLUB, LONDON, N.W.

Man gėdži prisipažinti, kad jau pirm keliu savaitę apturėjau Jusų didelį pakelį. Kadangi jo laukiau su nekantrybe, buty buvęs tikrai mandagu jeigu aš sulaukus butum tuoliau atgal atrašęs. Atsiprašau ne padaręs to anksčiau—paskutiniame laike man priėjo daug veikti ir, nors vis džiaugiuos skaitant lietuvių gražią kalbą, įmanau labai gerai kad man bus sunku pats rašyti. Tačiau man rodos, lietuviškai rašyti—tai geriausias budas parodyti kaip man brangi Jūsų graži dovana ir kaip padrasina Jūsų meilės žodžiai. Mar, rašau kuoblogiausiai bet mėginu tikėtis, kad galėsite mano tikslą šelp-telp suprasti, nežiurint ant tokių mano klaidų—likt širdingai ašiu.

Idioliol ne atspėjau (nesusėjau) visko perskaityti, bet tiek jau dabar galiu pasakyti: maziukės pasakos "Kallinai" ir "Adomienė" man labai patinka, taip pat ir Oliverio Twist'o išvertimas, kurs abiejai yra gerai padarytas, norint šen ten Dickens'o sunki kalba nebuvo visai suprata. "Baras"—tai ištikrųjų puikliausias veikalas: man tai didė linksmybė daryti pažinimus su Jūsų naujais geriausias rašytojais. Nieko nebutų galėję man daugiau pamėgti (patikti) ne kaip tokių knygos dovana.

Čia teisybė, ne vieta pasikibėti apie Lietuvos dabartinį nelaimingą likimą, bet manau man nesa reikalingu sakyti, kokią rastybę ir galstęjuntę prie jos baisių kančių. Kiek galėdamas, pats aukauju menką dovana ant pagalbos diemi rukentėjusiems kare. Tėduoda Dievas, kad mės sulauktum geresnių laikų.

Su augšta pagaba N. B.

Kaip Jūs manot,—kas galėjo tą rašyti? Sykiu su viršminėtu laišku atėjo kitas—angliškas rašytas, iš kurio sekanti ištrauka duos jums atsakymą į viršminėtą klausimą:

With this letter I am sending off to you another, written in Lithuanian—bad no doubt but I thought I would show that my gratitude does not shrink the task of thanking you in your own language (Excuse the numerous mistakes in it—I have never been to Lithuania and have had no opportunity of talking with any natives).

Išvertus, tas skamba sekančiais:

Su šiuom laišku aš išsiunčiu jums kitą, lietuviškai rašytą—be abejonės, blogas, bet aš maniau reikėtų man parodyti, kad mano dėkingumas nepasibijos to darbo, idant padėkavotų Jums jusy ločioje kalboje. (Atleiskite už skaitlingas klaidas jame,—aš niekadus nebuvau Lietuvoje ir neturėjau progos kalbėti su jokiais lietuviiais (tenbuviuiais)).

Šių laišku autorius yra tikras anglas—filologas, kaip iš jo rašytų laišku patėmijime. Jo pravarės neturime įgaliojimo garsinti ir todėl negarsiname, bijodami padaryti jam kartais nesmagumą. Turinį gi garsiname dēli priežasčių, apie kurias žemiaus pakalbėsimė.

Šį laišką mės gavome prie sekančių aplinkybių:

"Lietuvos" knygynas prieš ketis mėnesius gavo nuo šio asmens iš Londono laišką anglų kalba rašytą, kuriame buvo prašoma prisiųsti jam keletą gerų vietinių žinomių anglų, francūzų, vokiečių ar rusų rašytojų ir keletą gerų originalių lietuviškų veikalėlių prozoje ir poezijoje.

Jo norą išpildydami, pasiuntėme reikalaujamas knygas (nekurias jis ir mipsi savo laiške) ir pridėjome dar tik ką gautą tuomet leidinį "Barą".

Buvome maloniai nustebinti gavę po kelių mėnesių viršpa-daotą lietuvių kalboje laišką.

Kitame laiške jis praneša, kad lietuvių kalba jam labai patinkanti, bet nemažai jis turįs bėdos su akcentu, kuris lietuvių kalboje, kaip žinome, yra nepastovus. Jis rašo,

Idomus Laiškas.

Užėjus bedarbei kriaucių dirbtuvėse, aš su J. Galinaičiu ir kitais keliais draugais pabaigoje balandžio mėn. 1915 m. išvažiavom apie New Yorką įsiekoti darbų ir juos gavome prie siuvelyj Passaic, N. J., ten apsisotjom visi ant vienos gaspados. Aš su savim turėjau i knyga su eilių užrašų juodraščių, viso toje knygoje buvo 20 eilių įvairiais antgalviais. Kartą, neturėdamas ką veikti, vakaro laike, aš savo draugams daugelį eilių skaičiau iš savo knygos.

Ant nelaimės mano valy, buvo be raktelio, bet tas manęs nebavino, kadangi visus drauge gyvenančius laikiau gerais draugais. Daznai pasitaikydavo, kad visi sudarom drauge pakvėpuoti tyru pavasario oru, tik musų draugas J. Galinaičis, išsikalbėdavo ir vienas pasilikdavo namie. Draugai ne kartą viens kito klausdavo, kodėl p. J. Galinaičis viens pasilieka namie. Aš, kaip artimiausias J. Galinaičio draugas, atsakydavau, gal turi koki ypatingą reikalą. Tik pamatęs "Lietuvos" No. 1 eilės "Lietuva ir karė", supratau koki reikalai J. Galinaičį drauge gyvenant vertė vieni: pasilikti namie. Stebiuosi, kad J. Galinaičis nuo kelių metų taip artimas mano draugas išdriso dasileisti taip nešvaraus darbo.

Kadangi J. Galinaičis įdomave eilių rašymu, tai kaip ištikinam savo draugui esu perskaičius kiekvienas eiles. Nesitiekiau, kad J. Galinaičis tik nuoduoda ištikinam draugu, idant tuo prisitaikius ir paglemžus mano mintis, išlietas ant popieros.

Už tokį darbą esu pakviety J. Galinaičį trečiųjų teisman, bet žmogutis, nuleidęs akis, sako, ne pripažįstąs jokių teismų. Kadangi J. Galinaičis nestoji į trečiųjų teismą, tas aiškiai liudija, kad nesugalvoja, kaip apginti savo juodą darbą. Mės susirinkusieji priversti buvom apsieiti ir be J. Galinaičio. Žemiau seka liudytojų kalbos ir teisėjų nuosprendis.

Narusevičia.

Sausio 23 d., 1916 m.

Teismo susirinkimą atidare J. Kabis, raštininku išrinktas J. Sliburis, P. Česna ir K. Šalkauskas pranešė, kad J. Galinaičis atsisakė stoti trečiųjų teisme, sakė, kad tokių ceremonijų, kaip trečiųjų teismas,—visai nepripažįstas.

Ig. Narusevičius sakė, kad eilės "Lietuva ir Karė" ir "Ten toli už jurių", parašė dar 1914 metų pabaigoje, o paskui, būnant vienoje gaspadoje mieste Passaic, N. Y. turėjo knygą, kurioje buvo užrašytos eilės juodraščių, tai jis (?) mano, kad J. Galinaičis, pasilikdamas vienas namie, turėjo persirašyti. M. Lukasevičius Narusevičiaus pasakymą patvirtino liudijimu. Kazys Sliburis liudijo, girdėjęs Narusevičių viršminėtas eiles skaitant po paties namuose, pradžioje 1915 m. Jonas Sliburis liudijo buvęs pas Narusevičių taipgi pradžioje 1915 m. Narusevičia skaitė tas eiles. Paskui Sliburis, nuėjęs pas J. Galinaičį, labai gerėjosi tomis eilėmis, tai J. Galinaičis sakė, kad jis irgi matęs Narusevičiaus eiles, ir J. Galinaičis gerėjosi eilėmis ir sakė, kad Narusevičiaus tema apie karę nusluostys nosis visiems poetams. J. Sliburis pamatęs Narusevičiaus eiles Lietuvoje, o po apacia J. Galinaičio parašą. Tai Sliburis manė, kad Narusevičius, kaip neturtingas žmogus, turėjo parduoti eiles su vardu su viskuo. Sliburiui puolė į atmintį eilės "Lietuva ir Karė" sakiny: "Perkune dievaiti, tu budams augštai, kas dedas ant žemės tu viską matai." Ponios M. Bartuškienė ir O. Lukasevičienė liudijo, kad jos 1915 m. gavo nuo Narusevičiaus tas eiles mokytiis deklamuot ir mokančios iš atminties. P. Česna liudijo, matęs tas visas eiles pabaigoje 1914 metų, Narusevičiaus namuose. Pats Narusevičius jam skaitė tas eiles iš senos protokoly knygos, kurioje jos buvo užrašytos. Eilės, "Ten toli už jurių" "Tilpusios "Liet." No. 3 yra taipgi Narusevičiaus, bet aš tuonių eilių iš apacios Narusevičiaus neprisima. Surašas eilių netilpusių dar rankraščiuose, kurias liudininkai matė Narusevičiaus knygoje.

Naslaite, Pavasaris, Selmui Berneliui, Ko liudi Rutele, Grįžiant Tėvynėn, Apleistas Kapas, Mirštantis Kareivis, Mergutės Raula, Užtekė Šviesi Saulutė, Užtekė Saulėlė, Leidosi Saulėlė, Pasakyk Sesute, Kaimiečių Sodelyje, Sau-

moniai pranešu "Lietuvos" Redakcijai, kad eilės, tilpusios "Lietuvos" No. 1 ir 3, pirmosios—Lietuva ir Karė, antfosios—"Ten toli už jurių", su parašu J. Galinaičio, nėra jo savastis, o tik Ig. Narusevičiaus. Prie pastarųjų J. Galinaičis priduręs aštuonias eilutes, kurių aš nesisavinu. Lietuva ir Karė, užrašų juodraštyje gruodžio 28 d. 1914 m. "Ten toli už jurių", užrašiau gruodžio 7 d., 1914 m. ir daugybė kitų esu užrašęs pabaigoje—14 ir pradžioje—15 m. Nekurias siuntinėju laikraščiams spausdinti, kitos ir dabar dar guli juodraštyje senoj protokoly knygoje. Kadangi buvo man stoka išsilavinimo eilių rašyme, todėl ir nesisukubinau siuntinėti laikraščiams, manydamas ateityje daugiau pasimokyti tiesių eilėms rašyti ir tuomet maniau perrašinėti, pertaisyti ir pasiųsti spaudonai.

Šiuoni pranešu "Lietuvos" Redakcijai, kad eilės, tilpusios "Lietuvos" No. 1 ir 3, pirmosios—Lietuva ir Karė, antfosios—"Ten toli už jurių", su parašu J. Galinaičio, nėra jo savastis, o tik Ig. Narusevičiaus. Prie pastarųjų J. Galinaičis priduręs aštuonias eilutes, kurių aš nesisavinu. Lietuva ir Karė, užrašų juodraštyje gruodžio 28 d. 1914 m. "Ten toli už jurių", užrašiau gruodžio 7 d., 1914 m. ir daugybė kitų esu užrašęs pabaigoje—14 ir pradžioje—15 m. Nekurias siuntinėju laikraščiams spausdinti, kitos ir dabar dar guli juodraštyje senoj protokoly knygoje. Kadangi buvo man stoka išsilavinimo eilių rašyme, todėl ir nesisukubinau siuntinėti laikraščiams, manydamas ateityje daugiau pasimokyti tiesių eilėms rašyti ir tuomet maniau perrašinėti, pertaisyti ir pasiųsti spaudonai.

Šiuoni pranešu "Lietuvos" Redakcijai, kad eilės, tilpusios "Lietuvos" No. 1 ir 3, pirmosios—Lietuva ir Karė, antfosios—"Ten toli už jurių", su parašu J. Galinaičio, nėra jo savastis, o tik Ig. Narusevičiaus. Prie pastarųjų J. Galinaičis priduręs aštuonias eilutes, kurių aš nesisavinu. Lietuva ir Karė, užrašų juodraštyje gruodžio 28 d. 1914 m. "Ten toli už jurių", užrašiau gruodžio 7 d., 1914 m. ir daugybė kitų esu užrašęs pabaigoje—14 ir pradžioje—15 m. Nekurias siuntinėju laikraščiams spausdinti, kitos ir dabar dar guli juodraštyje senoj protokoly knygoje. Kadangi buvo man stoka išsilavinimo eilių rašyme, todėl ir nesisukubinau siuntinėti laikraščiams, manydamas ateityje daugiau pasimokyti tiesių eilėms rašyti ir tuomet maniau perrašinėti, pertaisyti ir pasiųsti spaudonai.

Šiuoni pranešu "Lietuvos" Redakcijai, kad eilės, tilpusios "Lietuvos" No. 1 ir 3, pirmosios—Lietuva ir Karė, antfosios—"Ten toli už jurių", su parašu J. Galinaičio, nėra jo savastis, o tik Ig. Narusevičiaus. Prie pastarųjų J. Galinaičis priduręs aštuonias eilutes, kurių aš nesisavinu. Lietuva ir Karė, užrašų juodraštyje gruodžio 28 d. 1914 m. "Ten toli už jurių", užrašiau gruodžio 7 d., 1914 m. ir daugybė kitų esu užrašęs pabaigoje—14 ir pradžioje—15 m. Nekurias siuntinėju laikraščiams spausdinti, kitos ir dabar dar guli juodraštyje senoj protokoly knygoje. Kadangi buvo man stoka išsilavinimo eilių rašyme, todėl ir nesisukubinau siuntinėti laikraščiams, manydamas ateityje daugiau pasimokyti tiesių eilėms rašyti ir tuomet maniau perrašinėti, pertaisyti ir pasiųsti spaudonai.

Šiuoni pranešu "Lietuvos" Redakcijai, kad eilės, tilpusios "Lietuvos" No. 1 ir 3, pirmosios—Lietuva ir Karė, antfosios—"Ten toli už jurių", su parašu J. Galinaičio, nėra jo savastis, o tik Ig. Narusevičiaus. Prie pastarųjų J. Galinaičis priduręs aštuonias eilutes, kurių aš nesisavinu. Lietuva ir Karė, užrašų juodraštyje gruodžio 28 d. 1914 m. "Ten toli už jurių", užrašiau gruodžio 7 d., 1914 m. ir daugybė kitų esu užrašęs pabaigoje—14 ir pradžioje—15 m. Nekurias siuntinėju laikraščiams spausdinti, kitos ir dabar dar guli juodraštyje senoj protokoly knygoje. Kadangi buvo man stoka išsilavinimo eilių rašyme, todėl ir nesisukubinau siuntinėti laikraščiams, manydamas ateityje daugiau pasimokyti tiesių eilėms rašyti ir tuomet maniau perrašinėti, pertaisyti ir pasiųsti spaudonai.

Šiuoni pranešu "Lietuvos" Redakcijai, kad eilės, tilpusios "Lietuvos" No. 1 ir 3, pirmosios—Lietuva ir Karė, antfosios—"Ten toli už jurių", su parašu J. Galinaičio, nėra jo savastis, o tik Ig. Narusevičiaus. Prie pastarųjų J. Galinaičis priduręs aštuonias eilutes, kurių aš nesisavinu. Lietuva ir Karė, užrašų juodraštyje gruodžio 28 d. 1914 m. "Ten toli už jurių", užrašiau gruodžio 7 d., 1914 m. ir daugybė kitų esu užrašęs pabaigoje—14 ir pradžioje—15 m. Nekurias siuntinėju laikraščiams spausdinti, kitos ir dabar dar guli juodraštyje senoj protokoly knygoje. Kadangi buvo man stoka išsilavinimo eilių rašyme, todėl ir nesisukubinau siuntinėti laikraščiams, manydamas ateityje daugiau pasimokyti tiesių eilėms rašyti ir tuomet maniau perrašinėti, pertaisyti ir pasiųsti spaudonai.

Šiuoni pranešu "Lietuvos" Redakcijai, kad eilės, tilpusios "Lietuvos" No. 1 ir 3, pirmosios—Lietuva ir Karė, antfosios—"Ten toli už jurių", su parašu J. Galinaičio, nėra jo savastis, o tik Ig. Narusevičiaus. Prie pastarųjų J. Galinaičis priduręs aštuonias eilutes, kurių aš nesisavinu. Lietuva ir Karė, užrašų juodraštyje gruodžio 28 d. 1914 m. "Ten toli už jurių", užrašiau gruodžio 7 d., 1914 m. ir daugybė kitų esu užrašęs pabaigoje—14 ir pradžioje—15 m. Nekurias siuntinėju laikraščiams spausdinti, kitos ir dabar dar guli juodraštyje senoj protokoly knygoje. Kadangi buvo man stoka išsilavinimo eilių rašyme, todėl ir nesisukubinau siuntinėti laikraščiams, manydamas ateityje daugiau pasimokyti tiesių eilėms rašyti ir tuomet maniau perrašinėti, pertaisyti ir pasiųsti spaudonai.

Šiuoni pranešu "Lietuvos" Redakcijai, kad eilės, tilpusios "Lietuvos" No. 1 ir 3, pirmosios—Lietuva ir Karė, antfosios—"Ten toli už jurių", su parašu J. Galinaičio, nėra jo savastis, o tik Ig. Narusevičiaus. Prie pastarųjų J. Galinaičis priduręs aštuonias eilutes, kurių aš nesisavinu. Lietuva ir Karė, užrašų juodraštyje gruodžio 28 d. 1914 m. "Ten toli už jurių", užrašiau gruodžio 7 d., 1914 m. ir daugybė kitų esu užrašęs pabaigoje—14 ir pradžioje—15 m. Nekurias siuntinėju laikraščiams spausdinti, kitos ir dabar dar guli juodraštyje senoj protokoly knygoje. Kadangi buvo man stoka išsilavinimo eilių rašyme, todėl ir nesisukubinau siuntinėti laikraščiams, manydamas ateityje daugiau pasimokyti tiesių eilėms rašyti ir tuomet maniau perrašinėti, pertaisyti ir pasiųsti spaudonai.

Šiuoni pranešu "Lietuvos" Redakcijai, kad eilės, tilpusios "Lietuvos" No. 1 ir 3, pirmosios—Lietuva ir Karė, antfosios—"Ten toli už jurių", su parašu J. Galinaičio, nėra jo savastis, o tik Ig. Narusevičiaus. Prie pastarųjų J. Galinaičis priduręs aštuonias

VELIAVOS AKYVAIZDOJE.

Lietuvių kalbon vertė A. Jakunas.

(Tęsa.)

— Jūs, Harte, be abejonės, šitą dalyką geriausiai žinote, negu nusidūdote. Tačiau esmiu jums dėkingas už įdomumą, kurį apreiškiate mūsų reikalais, ir aš galiu Tamistai duoti užtikrinimą. Aną naktį mes padarėme eilę nusprendžiančių bandymų. Tikslai su keliais grūdėliais tos medžiagos dideli akmenys gabalai buvo paversti į smulkius dulkes.

— Šisai paaiškinimas, matomai, liečia tuos šuivius, kuriuos aš girdėjau.

— Tokiu būdu, mielas drauge, — toliaus tęsia inžinierius Serko, — galiu užtikrinti Jūs, kad mūsų vilčių liko išpildytos. Šio sprogo veikmė virsina visa, ką galima buvo įsivaizduoti. Keli tukstančiai tonų šios medžiagos išsprogdintų mūsų žemę ir jos gabalus išsklaidytų erdvėje. Tamistai gali būti visiškai tikras, kad Rocho išradimas gali sunaikinti laivą, kokį šisai būtų, ir jis nukelia toliaus negu dabartinės bombos ir naikina visą plotę bent vienos mylios. Išradimo silpnė yra tam, kad užima per daug laiko šovimą nustatant.

Inžinierius Serko tuojaus sustoja, tartum bijodamas suteikti daugiau žinių, bet galop prikerigia:

— Tada, aš baigiu kaip pradėjau, Harte. Pasidukite tam, kas neįsivaizduojama. Priimkite be jokių apribojimų dabartinį savo gyvenimą. Džiaugitės požeminio gyvenimo ramiais smagumais. Jeigu žmogus yra geroje sveikatoje, tai jį užlaiko jėga; jeigu esi netekęs sveikatos, tai čia ją atgisi. Tas pats atsitinka ir su Jūsų santautėliu. Taip, Tamistai yra geriausiai atsiduoti savo likimui.

Pabaigęs tai, šis gerų rodų davėjas apleidžia mane, draugiškai atsisveikindamas, kaip žmogus, kurio geri norai užsitarnauja branginimo. Tačiau kokia pasipaima matyt jojo žodžiuose, jojo žvilgsnyje, jojo pasielgime. Ar aš niekuomet negalėsiu atsilyginti su juom?

Dabar aš bent žinau, kad Rocho bomba lengva nustatyti. Labai gali būti, kad jį visi visuomet sprogsta tame pačiame tolume ir kad už to ploto, kuriame fulguratoriaus veikmė yra taip baisi, laivas yra saugus, jeigu jį perėjo per pavojingą plotą. Jeigu aš tikrai galėčiau pranešti pasauliui apie šį svarbų dalyką!

Rugpjūčio 20 d. — Per dvi dienas neatsitaiko nieko tokio, kas būtų verta užrašyti. Aš ištyriau „Apverstą Taurę“ pat jos kraštus. Nakties laikui, kuomet ilga eilė pilorių yra apšviesta elektros liamponais, maniję kyla gilių įspūdžių, kai aš žiūriu į gamtos stebuklus šiame urve, kuris tapo mano kalėjimu. Aš niekuomet nenustojau vilting, kad man pasiseks kur nors sienoje rasti plyšį, apie kurį plėšikai nieko nežino ir per kurį aš galėsiu pabėgti. Tiesa, jeigu aš atsidūriau kartą lauke, tai turėčiau laukti, kol kokį nors laivą pasirodytų. Mano pabėgimas greitai būtų patėmęs Avilį, ir mane greitai vėl pagautų, jei bent — laiminga mintis ateina galvon — jei bent aš galėčiau paimti „Ebbos“ valtį, kuri yra užvilktą toli ant smėlinio kranto prie upelio. Tąja valtimi aš galėčiau nuvykti į Švento Jurgio arba Hamilton salą.

Ši vakara — buvo apie devinta valanda — aš išsitiesiau ant smilgų prie vieno pilorio, apie šimtą mastų į rytus nuo lagunos. Greitai aš išgirdau žingsnius, paskui balsus. Kaip galint geriausiai slėpdamasis už akmeninio piloriaus aš abieji ausimi klausiau. Aš pažinau, kad tai yra Ker Karraje ir inžinieriaus balsai. Abudu jiedu sustoję arti prie tos vietos, kame aš gulėjau, ir toliaus tęsė savo kalbą angliškai — anglų kalba buvo paprastai vartojama „Apvertoje Taurėje“. Todėl aš galėjau suprasti visa, ką jie kalbėjo.

Kalba buvo apie Tamą Ročą, arba teisingiaus arba jojo fulguratorių.

— Į savaitę laiko, tarė Ker Karraje, — aš išplauksiu jūre su „Ebb“ Valstijos lėjykoje.

— Ir kuomet jos yra čia, — pastebėjo inžinierius Serko, — aš sudėsiu jas krovon ir sutaisysiu viską jų jaudymui. Tačiau yra darbas, kurisai, mano nuomone, privalo būti padarytas.

— Kas tai?

— Išpjauti tunelį per urvo sieną.

— Per urvo sieną?

— A, niekis, tikslai siaurą praėjimą, per kurį tikslai vienas vyras tuom pačiu kartu galėtų prisipausti; kuri būtų užtikrinai lengva užkirsti ir kurios išlaukinis galas būtų paslėptas akmenyse.

— Kokia mūsų nauda būtų iš to, Serko?

— Aš esmiu dažnai galvojęs apie naudingumą turėti, apart povandeninio tunelio, kokį nors kitą išėjimą laukon. Męs niekuomet nežinojome, ką ateitis gali turėti parengusi mums.

— Tačiau sienos yra taip storos ir kietos, — pasipriešino Ker Karraje.

— Et, su keliais sprogo šuivais aš apsiimu smalti akmenį į tokias smulkias dulkes, kad jas galima bus kvėpavimu nupusti. — Serko atsako.

Lengvai galima įsivaizduoti, su kokių žingeidumu ir uolumu aš to visko klausiausi. — Čia buvo vilties spindulys. Buvo sumanyta padaryti tunelį sienoje susinešimui su išlaukiniu pasauliu, ir tame galėjo būti pabėgimo proga.

Kuomet šioji mintis smelkė per mane, Ker Karraje tarė:

— Labai gerai, Serko, ir jeigu kurią nors gražią dieną reikalinga bus apginti „Apverstą Taurę“ ir neleisti kokiame nors laivui prisitarti... Teisybė, — jį šisai toliaus pradėjo kalbėti, neužbaigdamas savo minties, — mūsų landnė būtų atrasta netikėtai, arba per išgavystę.

— Mums nėra ko bijotis nei netikėto atradimo, nei išdavystės, — tarė Serko.

— Ne, ne iš mūsų sandraugų tarpo, žinoma, ne, bet, rasi, iš pusės Simono Harto.

— Harto! — susuko Serko! — Jisai išpradžių turėtų pabėgti, o niekas negali pabėgti iš „Apverstos Taurės“. Aš vis labiau ir labiau įdomiau šiuom Hartu. Kaip tenais nebūtų, jisai yra mano sandraugos.

gu ir man visuomet rodėsi, kad jisai apie Rocho išradimą žino daugiau negu nusidūdote. Aš apsiu jį taip, kad mudu greitai ginčysimės apie fiziką, mechaniką ir balistiką, tartum pora draugų.

— Niekis, — atsakė prakilus ir protingas grafas d'Artigas, — kai męs viską pilnai žinosime apie paslaptį, tai geriausiai būtų nusikratyti nuo šio vyro.

— Męs turime užtektinai laiko, Ker Karraje.

— Jeigu Dievas pavels jus, jus valkatos, — tartau aš sau, o širdis man tuom tarpu šokinėjo ir mušėsi į šonkaulius.

Ir tačiau, be Dievo Apveizdos įsimašymo, kiek buvo man vilties?

Paskui kalba nukrypo kiton vėžn.

— Dabar, Serko, kai męs jau žinome sprogo sudėjimą, — Tarė Ker Karraje, — paslaptį.

— Taip, — atsakė inžinierius Serko, — aš kaip sykis stengiuosi tai padaryti.

Tačiau, ant nelaimės, Ročas greitai atsisako kalbėti apie tai. Jisai jau padarė keletą lašų deflatoriaus, su kuriuom šie bandymai buvo padaryti, ir jisai suteiks mums užtektinai, kad padarius sienoje skylę.

— Tačiau kaip apie mūsų keliones jūrems? — pasiteiravo Ker Karraje.

— Kantrybės! Męs užbaigsim tuom, kad visiškai pagausime į savo rankas Rocho perkunus, ir tuomet....

— Serko, ar esi tikras?

— Gan tikras, užmokant kainą, Ker Karraje.

Kalba tuom pasibaigė ir jiedu sau nužingsniavo, manęs nepametę, — kas buvo mano laimė, kaip man rodosi. Jeigu inžinierius Serko kalbėjo ką nors savo sandraugo apginimui, tai Ker Karraje matomai turi link manęs daug mažiau prielankumo. Nužiūrėję mažiausiam dalyke, jie mane įmetę į ežerą, ir jeigu aš kuomet nors persigaiciau per tunelį, tai būtų tikslai lavonas, kurį išnešų nuslūgusių jurių bangos.

Rugpjūčio 21 d. — Inžinierius Serko sumanė padaryti skylę sienoje tokiu būdu, kad apie ją niekas lauke niekuomet nei nesapnuotų. Smulkiai ištyrinėję, jisai nutarė daryti tunelį siauriname urvo gale, apie šešiasdešimt pėdų nuo pirmųjų Avilio būty.

Aš labai noriu, kad tasai praėjimas būtų padarytas, nes kas žino: jisai gali reikšti man laisvę. Ak! Jeigu tikslai galėčiau plaukti, tai gal pabandyčiau pabėgti per povandeninį tunelį, nes nuo to laiko, kai jisai buvo atidarytas laike bangųvės kovos už savo gyvybę, aš žinau tikrąją vietą, kame jisai yra. Man rodosi, kad laike didelių jūrės nuslūgimų, tunelio skylė turi būti išdalies atdara. Laike pilnamečio ir naujo mėnulio, kuomet jūrės pasiekia didžiausio savo nuslūgimo, galima yra, kad.... Aš turiu tame persitikrinti.

Aš nežinau, kaip tas man gali pagelbėti, net jeigu inėjimas į tunelį būtų išdalies adaras, tačiau aš negaliu praleisti nei vienos smulkmenos, kuri, rasi, gali pagelbėti man pabėgti iš „Apverstos Taurės“.

Rugpjūčio 29 d. — Ši rytą aš matau povandeninio laivo išvažiavimą. Be abejonės, grafas d'Artigas važiuoja su savo „Ebb“ — kad pargabenus Tamo Rocho prietaisų dalis. Pirm įsėdant į laivą, grafas ilgai ir rimtai kalbasi su inžinierium Serko, kuris matomai nelydęs jojo šioje kelionėje, ir regiamai duoda jam patarimų, kurių tikslu aš galiu būti. Paskui žengs ant platformos, įsiai eina žemyn, dangtis užsileidžia su beldėsiu, ir povandeninis laivas paskėsta, palikdamas užpakalyje savę eilę burbulų.

Valandos eina, naktis artinasi, vienok povandeninis laivas nesugrįžta. Aš darau išvadą, kad jisai išplaukė „Ebbos“ trauktu ir gal naiktų prekybos laivų, kurie gali pasitaikyti plėšikams pakeliui.

Povandeninis laivas tačiau negali ilgai užtrukti, kadangi kelionei į Ameriką ir atgal reikia nedaugiau kaip savaitę laiko.

Sale to, jeigu galima spręsti iš ramaus oro, urvo viduje, tai „Ebb“ privalo turėti puikų orą. Tiesą sakant, dabar yra puikus laikas šioje pasaulio dalyje. Ak, kad aš tikslai galėčiau ištrukti iš savo kalėjimo!

SKYRIUS XIII.

Dieve, Pagelbėk!

Nuo rugpjūčio 20 d. iki rugšėjo 10 d. — Trylika dienų praėjo, o „Ebb“ nėra sugrįžta. Tada ir jį nenuplaukė Amerikon? Ar jį sąlėkė kokis nors karės laivas Apverstos Taurės apilinkėje? Man rodosi, kad vieninteliu Ker Karraje noru turėtų būti sugrįžti atgal su dalimis Rochos mašinoms, kaip galint greičiau. Rasi, dirbtuvė Virginia valstijoje nevisiškai buvo darba pabaigusi.

Inžinierius Serko neapreiškia nei mažiausio susirupinimo arba nekantrumo. Jisai ir toliaus sveikina mane prie mudviejų susitikimų savo paprastujo pasipiešiančiu būdu ir su malonumu, kuriam aš neužsitiškiu — ir su geru pamatu. Jisai rupestingai klausinėja mane apie mano sveikatą, ragina imti geriausias pušes iš mano blogo padėjimo, vadina mane Ali Babi, tikrina man, kad visame pasaulyje nėra tokios pušies vietos, kai šisai Arabiškųjų Naktų urvas, pastebi, kad aš esmiu maitinamas, šildomas, laikomas, apgengiamas, kad aš neturiu mokėti duoklių ir kad net Monako kunigaikštystės gyventojai neturį lengvesnio ir berupestingiausio gyvenimo.

Kai-kada šios pašapos uždega man kraują, ir aš noriu stverti pliuskį už gerkles ir užmaugti jį. Vienok jie mane paskui užmušų. Tačiau kas tame bėdos! Ar nebūtų geriaus užnigti tokiu būdu negu praleisti ilgus meius šiose pragariškose ir negarbingose aplinkybėse? Tačiau kol gyveniu, tol yra vilties, ir šioji mintis sulaukia mane.

Aš vargu mačiau Tamą Ročą nuo to laiko, kai iškeliauo „Ebb“. Jisai užsidaręs savo laboratorijoje ir dirba be paliovos. Jeigu jisai išnaudos visą medžiagą, kuri jam liko suteikta, tai bus užtektinai, kad išsprogdintų Apverstą Taurę ir podraug visas Bermudų salas.

Aš tikiu, kad jisai niekuomet nesutiks išduoti savo deflatoratoriaus paslaptį ir kad inžinieriaus Serko pastangos šiame reikale tiks bergėdžios.

(Toliaus bus.)

Pašnekėlių Kampelis.

712. Pirmi Amerikos pinigai.

Idomus, bet gal mažai žinomas faktas yra, kad per ilgą laiką dabartinę Virginijos valstiją teisuotais pinigais skaitėsi tabakas. Suprantama, tas buvo baisiai neparanku. 1645 metųose tos kolonijos valdyba, nusikundžius, kad „kasdien pasitaiko dideli neparamkumai ir bėdos“ todėl, kad šita kolonija priklauso vien tik nuo tabako, nutarė atmušti varinius pinigus angliškų didumo: du pensu, tris pensus ir šešis pensus. Bet šito nutarimo niekad neįsilydė ir pirmi variniai Amerikos pinigai buvo atmušti Bostone, Massachusetts kolonijoje 1652 metųose. Vyriausis tos kolonijos teismas (General Court) gegužio 27 d. 1652 m. išleido įstatymą, paliepiant įrengti pinigų dirbtuvę Bostone. Tik trejosios rūšies pinigai tuom laiku buvo mušami: 12 pensų, 6 pensai ir 3 pensai. Šita dirbtuvė veikė per 34 metus.

Vėliaus, Naujajai Anglijai ir Karolinos kolonijai pinigų mušta Anglijoje. Lordas Baltimore, buvusias Marylando kolonijos gubernatoriumi, liepė atmušti Anglijoje sidabrinus šilingus, 6 pensus ir 4 pensus savo provincijos žmonių reikalams. Vermonto ir Connecticuto kolonijos įsisteigė savo locnas varinių pinigų dirbtuves 1785 m. Bet kongresas 1787 metųose įsteigė pinigų dirbtuvę visoms konfederuotoms (sujungtomis) valstijoms. Priėmus Suvienytų Valstijų konstituciją 1789 m., visos atskirų valstijų dirbtuvės tapo uždarytos. Suvienytų Valstijų Konstitucija aiškiai suteikia galę dirbimo pinigų tikslai Federališkai valdžiai. Pirmą, kaip matėm, kiekviena valstija (kolonija) dirbo pinigų kas sau.

713. Kas yra dervišai? Dervišais vadina šararius tikybinių zokunų pas mahomedonus, nelygiant vienuolius pas krikščionis. Dervišai dalinasi į daugybę brolijų ir zokunų ir nėra tikros žinios, nuo kada jie prasidėjo. Manoma, kad Kalifai Ali ir Abu-bekr buvo šių zokunų įsteigėjai.

Dervišai gyvena gerai įrengtuose vienuolynuose ir turi savo perdetinius, vadinamus šekais — „vyresniais“.

Nekurie vienuoliai yra vedę ir tokiems leista gyventi už vienuolynų sienų, bet didesnį jų dalis turi miegoti bent keletą naktų vienuolyne.

Jų užduotis, kaip ir krikščioniškų vienuolių užduotis, yra „garbinti Dievą“. Tam tikslui dervišai susirenka bendron maldon, šoka tikybinius šventus šokius ir „kankina savo kuną“.

Ivairių zokunų vardai pacina nuo vardu jų užduoties. Vienas iš seniausių vardu Kadris, uždėtas 1165 metųose ir pagarsėjusis vardu „staigiančių dervišų“. Šitas vardas jiems duotas todėl, kad savo maldose jie nepaprastai įsikarsčiuoja, pasidaro lyg pusiau pamisę ir pradeda šaukti lyg ne savo balsu.

Kitas garsus dervišų „zokonas“ nešioja vardą Melelevis, įsteigtas 1273 metais ir paprastai vadinamas „šokiančiais dervišais“, nes didesnę dalį savo pamaldų jie buk atliekė šokiais.

714. Ką vadina Kardifo milžinu? Kardifo milžinas — tai viena iš didžiausių apgavysčių, arba humbugų, kuris net ir Amerikoje pridarė savo laukų daug trūkumo.

Šita humbuga sugalvojo gudrus tabako kupčius vardu George Hull iš miesto Binghamton, N. Y. Jis nuykio į Iowa valstiją, gavo ten milžinišką gipso gabalą ir, atsigabengęs meisterį iš Chicago, liepė iš to gabalo iškalti milžinišką žmogaus stovylą.

Idant davus šitai stovylą panašumą didelio šėnomo, stovylą trinta pieskomis (smėliu) su vandenių, po to išmaudyta atramente ir sulfuro rūgštyje. Tai atlikus, stovylą idėta skrynion ir pargabenta į Binghamtono apielinę ir čia paslaptai ją užkasta žemėn.

Po metų laiko ją atkasta ir apreiškta, kad netikėtai surasta „archeologijos stebuklingas lietuokas“ — suakmenėjusių žmogų iš priešistoriškų laikų.

Žmonės buriais grudosi žiūrėti to milžino: dešimtys tukstančių žmonių užmokėjo įžangą gudriam apgavikui, kad tik pamatytų tą „prieistorišką“ milžiną. Kas įdomiausia, daugelis net apšvietė žmonių tapo apkvailinti. Jie, teisybė, netikėjo, kad tai būtų suakmenėjęs žmogus, bet manė, kad tai bus labai sena stovyla.

Vėliaus šitas milžiniškas Hull'o humbugas išėjo aiškstėn, bet gudrus prigavikas iki tam laikui spėjo jau surinkti dideles pinigų sumas. Vėliaus jis mėgino ir kitokių panašius „skymus“ daryti, bet tas jam jau nepasisekė.

Am. Liet. Tautinės Sandaros Reikalai.

ŽODIS I MUSŲ KALBĖTOJUS.

Tautiškų veikėjų eilėse randame gan skaitlingą kalbėtojų būrelį, kuris uoliai darbuojasi mūsų visuomenišką dirvoj iš estrados.

Visi žinome, kaip galingas yra gyvasi žodis. Raštas, — spaudziny, — turi savybę tą silpnę, jog skaitytas, nejutant, priduoja jam savopatišką spalvą, t. y., beskaitant, negali išvengti palinkimo aiškinti užtiktais mintis savotišką būdu. Iš to kyla daugelis nesupratimų, nes rašinys buva kitaip supratas, negu jo autorius pageidavo.

Su gyvu žodžiu yra kitaip. Kalbėtojas, savo balso laipsniavimu, savo gestais, savo pagaliaus, estradoje užsilaikymu, taip apredo savo mintį, kad klausytojas nenomomis verčiamas yra pamatyti apie išgirstus dalykus ir negali taip lengvai įpulti į savotišką dalykų aiškinimą. Tame, ir slepiasi gyvojo žodžio svarba, — jo įtaka į naujų idėjų platinimą.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, savo organizacijos, yra mūsų žmonėms naujos idėjos reikėja Sandara užsimezgė tuo tikslu, idant tarnauti mūsų žmonėms, spiesti jų išlaikytas pastangas ir kruvą, — kad dirbtų mūsų apšvietos kultūros, tautinio susipratimo srityse. Galime, tačiau, išstus toms prirašyti apie tuos dalykus, visgi, — be gyvojo žodžio paaiškinimų, nedaug te atliksim praktiškų žvilgsnių, nedaug tesuspesim ir kruvą mūsų žmonių išlaikytų pastangų.

Mūsų veikėjai, susirinkusieji Philadelphiaus suvažiavime, supra to reikalo svarbumą, kuomet sutvėrė A. L. T. Sandarą. Kad pastaroji, tačiau, užimtų mūsų gyvenime tinkamą jai vietą, reikia mūsų žmonių paramos, — o tą galime įgyti tik tuomet, kuomet mūsų žmonėms bus išaiškinta Sandaros kalingumas, kuomet bus apginta mūsų nauja organizacija nuo neteisinių jai daromų užmetimų.

Iš jū, kalbėtojai — veikėjai, laukiama čionai paramos. Jums tautiškai pasitaiko atsistoti prieš mūsų publiką ir aiškinti įvairius viešus dalykus. Panaudokite ateltyje tą progą A. L. T. Sandaros labui. Aiškinkit žmonėms Sandaros tikslus, uždavinius, idealus, — kad žmonės suprastų josios naudingumą, kad remtų ją ir spiestųsi į jos prieglobstį.

Turime Amerikoje šimtais tautiškų draugysčių bei organizacijų, kurios nori ir mato reikalingumą spiestis ir kruvą, veikti išvien tautiškai-kultūnei dirvoj. Reikia išaiškinti, išrodyti, kokius milžiniškus darbus apšvietoje, kulturoje, tautystėje galima bus atlikti, kuomet visi tie klubai, visos tos draugystės, visos tautiškos mūsų organizacijos įstos į Sandarą, kaip josios kuopos ir sutvers vieną galiną lietuvių tautišką spēką.

Kviečiu, todėl, jus, kalbėtojai — veikėjai, kad netik platintumėt Sandaros idėją, bet kad vartumėt ją darbą sistematišką būdu. Čia reik pridėti, kad būtų gerai, jeigu kalbėtojų pastangos nesibaikytų veltui, — kad vieno darbas atrastų paramą, papildymą, — kito veikėjo darbe. Todėl geistina būtų, kad mūsų kalbėtojai — veikėjai, kurie publikai kviečiant, noretų ir galėtų kalbėti, užsiregistruotų Sandaros Centre. Publika, rengiant kokioj vietoj prakalbą, gali kreiptis dēlei kalbėtojų į Sandarą. Centras tuo met galėtų atkreipti į tokią vietą.

kur prakalbos buvo laikytos, daugiau domos, — smarkiau galėtų ten pagautuoti, kas, be abėjo, prisidėtų prie naujų kuopų įgijimo. Centras taip pat galėtų pasiūsty kalbėtojų tokią vietą, kur panašios prakalbos yra reikalingos.

Veikdami šitaip, suteikdami Sandarai progą ir teisę tarpininkauti tarpe jū ir publikos, — sumazinsit ir sau, ir Sandarai, ir publikai be reikalingą jėgų eikvojimą, ir tuometi paselmingiau prisidėsit prie spartesnio, tvarkesnio darbo.

Todel atsiliepkite, kalbėtojai į Centrą. Męs norime turėti jū su surašę, norime žinoti, kur ir kada kalbėtojai yra reikalingi. Todel ir tautiškos lietuvių draugystės, kurios nori įgyti geresnių kalbėtojų lai taip pat pas mus atsiliepie. Męs sulys išgalės, stengsimės pasirūpinti, kad tokios draugystės gautų gerus kalbėtojus.

Romanas Karuza

A. L. T. Sandaros Pirmininkas
2810 Richmond St.
Philadelphia Pa.

Kibirkštys.

„Drauge“ vienas gerbiamas asmuo rašo: „Jis (kun. Kemėšis) užsidedo (?) į viešųjų gyvenimų gyvai įvesti Kristaus principus.“

Siur, Maik! Parašė klasišką veikalą apie Amerikos Jurgį Spurgį....

X=X

Simkus pasekmingai darbuojasi... Mat vyras toliaus nuo Rutkausko.

X=X

„Darbininkas“ verkia, kodėl tautininkai vietoj Tautinės Sandaros nesutvėrė misionierių organizacijos... Mat, jėgamasteli, lietuvių, aciū Dievi, jau nėra hotentotai, todėl ir nesutvėrė.

X=X

Tie mūsų socialistai durni — dzeivaž, durni... Jie nekencia kun. Kemėšio už tai, kad jis neašas revoliucionierius. O kaip manė iš gazetų, tai kurioj parapijoj jis tik prisiglaudžia, tai ten ir revoliucija kyla.

X=X

Kun. Kemėšis prieš Philadelphiaus suvažiavimą Karuza: Caca, caca, vaikiuk! Geresnio ir nereik....

Po suvažiavimui tas pats patam: Tu, bjaurybė, „nekopi ant kryžianis“!... Bėdievis! Pragaran ant tavę nujosim... Jurgis Spurgis.

VARDAN TEISYBĖS.

Gerb. „Lietuvos“ redakcija teikis patalpinti šiuos kelis mano žodžius.

„Lietuvos“ No. 4-tame tilpo korespondencija iš New Yorko, N. Y., antgalviu „Račauskas ir Paukštis“. Pasirašo T. Nežinomas. Su žmonėmis, kurie prisidengia pseudonimais, kad drąsiau būtų sumeluoti, nesmi prapės polemizuoti, tačiau šitame atsitikime laikau savo pareigą atsiliepti.

I. T. Nežinomas sakė: „p. V. K. Račauskas pradėjo agituoti ir užsipildinėti ant dabartinio iždininko p. T. Paukščio.“ Netiesa — Račauskas ne agitavo ir ne užsipildinėjo, tik išreiškė savo asmenišką nuomonę, kaip kad jį išreiškė ir apie kitus kandidatus, kurių tinkamumą į Pild. Tarybos narius suvažiavimas svarstė.

2. Račauskas nesakė, jog p. T. Paukštis yra neteisingas. Buvo tikslai nušviestas vienas faktas: iš santikių p. T. Paukščio, kaip p. L. G. F. iždininko, su L. S. Fondu, kurio iždininku buvo p. Paukštis. Tas dar nereikia, kad Račauskas būtų vadinęs p. T. Paukštį neteisingu žmogum.

3. Niekur ir niekad nesakiau, kad pp. Gugis, Lalis ir trečias kurio varda korespondento atmintis pamiršo, norėjo patraukti teismą p. T. Paukštį.

4. Niekur ir niekad nesakiau, kad minėti pp. Gugis ir Lalis nepatraukė p. Paukščio teismą tik dėlto, kad buk aš juos perprasęs, nes nieko panašaus nėra buvę.

5. Nepatariau atstovams atnaujinti Apyseio sumanytą apie sujungimą sekretoriaus ir iždininko urėdų, tik kalbėjau, kad, pagal seimo nutarimą, tą klausimą reikia šio ar taip užbaigti ir organe išdiskutuoti.

6. Pagaliaus, matau, kad korespondentui rupėjo ne nupaskojimas suvažiavimo nutarimų, bet sukelimas, viešu būdu, nesupratimų tarp Račausko ir p. Paukščio ir tam korespondento tikslui prigriebėjo gerb. „Lietuvos“ redakcija.

(Redakcijai nerupėjo sukelti „nesupratimus“ tarp paminėtų ypatų, bet apipaskojimas suvažiavimo nutarimų. Jeigu jie neteisingai buvo korespondento perduoti, tai redakcija su tokiu pat malonumu „prigriebsti“ ir juos atitaisyti. Red.). V. K. Račauskas.

EXTRA.

RUSIJOS PREMIERAS ATSIŠTATĖ.

Londonas, vasario 2 d. Pusiau-oficialė žinia iš Petrogrado praneša, kad Rusijos premieras Goremykin atsistatė, tapo paliausotas nuo vietos sulys savo locno prašymo, dēlei blogos sveikatos. Jo vietą užima Sturmer, narys, valstybės tarybos.

(Goremykinas buvo žinomas kaip didelis reakcionierius. Kokios pakraipos yra Sturmer, kol kas, nežinia. Pravarde išrodo vokišką, o iš vokiečių Rusija visuomet turėdavo aršiausius atžega-reivius.)

ANGLIJA NESITAİKYS.

Londonas, vasario 2 d. Anglijos valdžia oficiališkai pranešimu užgnę paskalams, kuriuos leidžiama iš vokiškų

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. V. Šliauteris. Pinigus gavome, tačiau Aukla nuo karės nukentėjusiems ir autonomijos fondui bus persiųsta sulys jų nurodymo.

Siuntėjui atviručių iš Bostono. Negalime tu žinoti, ar neįvyksta, nes nėra nei parašo nei adreso.

p. XXX, Harrison, N. J. Jūsų raštelis netyčia užsivėrė daugybės kitų popierių ir laiku jo nepatijome. Dabar žinotės jau išrodo pasenę, todėl perlevo jas dėti. Rašinėkite daugiau ir trumpai—nedarykite išvėdžiojimų ir pamokinimų, būst geras korespondentas.

p. Reporteris, Baltimore, Md. Kad gi balsai iš korespondencija. Dėjom-dėjom ir sudėti į šį numerį negalėjom. Turėsim trumpytį ir kitam numerioi ją palikti. Rašykite trumpai.

Cia nepaminėtiems. Peržiūrėsim ir, kas bus galima sunaudosime.

visuomet vartojama. Kaina \$1.00. Aptiekose. Jos. Triner, Išdirbėjas, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago.

Sustingę raiumenys ir jungės turi būti trinamos su Trinerio Limentu. Jis taipgi greitai praskalina reumatizmą ir neuralgiją. Kaina 25 ir 50c; per krasą 35 ir 60c.

Dėlei savininko myrio pasiduoda pigiai anglų biznis 14 metų senas su arkliais, vežimais ir ofisu. Atsiskaito tuojau:

3237 Wallace st., Chicago, Ill.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo sesers sunaus, Stasio Pikelio, Kauno gub., Telšų pav., Varnių parap., Gausaitė kaimo, 2 metal atgal girdeju, jog jis mano įleškojo per "Lietuvą". Meldžiui atsiskauti sekančiu antrašu:

Liudvikas Vintilas.

P. O. Houston, Pa.

Pajieškau savo draugo Adomo Alsauskio. Jis paeina iš Graikiško kaimo, Gulenų parap., Suvalkų gub. Jis pirmiau gyveno Cedar Rapids, Ia., o dabar nežinau kur jis yra. Jei kas žino, ar jis pats, duokite žinią sekančiu antrašu:

Jonas Blokevičius,

Box 87, Standard, Ill.

Pajieškau savo dėdės Jono Masalo, (sūnus Stanislovo Masalo); paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Pametuvų kaimo. Gyvena apie Pittsburg, Pa. 20 metų ar daugiau, kaip Amerikoje. Norėčiau susirasyti, nes turiu reikala.

Kazimieras Paukštis,

10501 Edbrooke ave., Roseland, Ill.

Pajieškau savo pusbrolio, Prano Adomaičio. Paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Kuršėnų vol., Raudenų miestelio. Jis pats, ar kas kitas, meldžiui duoti žinią, nes turiu labai svarbų reikalą. Jis gyvena apie Livingston, Me arba Philadelphia, Pa. Meldžiui atsiskauti sekančiu antrašu:

Stasys Gadeika,

615 Blaine st., Schenectady, N. Y.

Pajieškau savo dviejų brolių, Mikolo ir Aleksandro Ozerinčių. Paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Naujamiesto val., Girininkų sodos. Meldžiui jų pačių, ar ko kito duoti žinią, nes turiu labai svarbų reikalą. Adresas:

Russia, Maskava Marjū Ros Pulka-vaia Ulica, Fabrikas Teroka Ukulnik, Juozapas Ozerinckis.

Pajieškau savo draugo Antano Moris ir brolio. Abu paeina iš Kauno gub. Draugas yra šiaulių pav., Krupių val. Brolio yra Raseinių pavieto, Batakių val., Skaudvilės parap., Mazintų kaimo. Jei kas apie juodu žino, ar jie patys, malonės atsiskauti sekančiu adresu:

John Narutowich,

Equality Coal Co., Lovilia, Iowa.

Pajieškau savo pusseserės, Petronelės Globaliūtės. Paeina iš Suvalkų gub., Vilkaviškio pav., Kaupiškių kaimo. Jeigu kas apie ją žino, ar ji pati, meldžiui atsiskauti šiuo adresu:

Mrs. Ursulė Zukienė,

226 Ellsworth st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo gero draugo, Juozo Tamašausko. Kauno gub., Raseinių pav., Girininkų miesto, Septyni metal atgal gyveno Waukegan, Ill. Turiu svarbų reikalą. Jis pats, ar kas apie jį žino, meldžiui pranešti sekančiu adresu:

Petras Andrikis,

R. 35, Box 53, Alleman ave., Kenosha, Wis.

Pajieškau savo brolio Aleksandro Puzauskio keli metal atgal gyveno Seattle, Wash. Vėliau Portlande, Jis pats, ar kiti, kas apie jį žino, meldžiui duoti žinią šiuo adresu:

Juozapas Puzauskis,

1031 N. 9th st., East St. Louis, Ill.

Pajieškau savo draugo Jono Vengale. Kauno gub., Plungės parap. Tris mėnesiai atgal buvo Superior, Wis. Ir išvažiavo į Ashland, Wis. Dabar nežinau, kur yra. Turiu labai svarbų reikalą. Meldžiui atsiskauti, jo paties, ar kas kitas sekančiu antrašu:

Leonas Kuineckis,

Interstate Transfer Railway Co., S. B. Camp 6, South Superior, Wis.

Pajieškau savo tėvo paeinančio iš Rusijos, Kauno gub., Raseinių pav., Mankunų vol., Girininkų miestelio. Tėvas turi 40 metų amžiaus. Girdeju nuo kito, kad gyveno Waukegan, Ill. Jis pats, ar kiti, kas apie jį žino, teiks pranešti man šiuo adresu:

Antanas Andrikis,

Russia, gorod Voronež, Gamovskaja ulica, N16 dom Bogdanova.

Taipogi pajieškau savo brolių paeinančių iš Suvalkų gub., Seinų apskr., Šventazero val., Mikiečių kaimo. 40 metų Mateušo Čepionio ir kito brolio Ignaco Čepionio apie 30 m. Meldžiui atsiskauti šiuo adresu:

Marjona Čepionienė,

Russia, Voronež m. Gamovskaja ul. N16.

Pajieškau savo moteries, Onos. Paeina iš Vilkavičių sodžiaus, Lieplaukės parap., Kauno gub., Girdeju da metal atgal atvažiavo iš Lietuvos su kitu vyru ir gyvena Chicago. Ji pati, ar kas apie ją žino, kas pamas praneš, gaus gerą dovaną. Duokite žinią šiuo adresu:

Julijonas Polius,

Box 33, Poquonack, Conn.

Pajieškau savo draugo Vladislavo Jadiniaus. Kauno gub., Raseinių pav., Retavo parap., Drupstų kaimo. Amerikoje gyvena apie 6 metus, paskutinius 2 metus gyveno Indiana Harbor, Ind. Kas žino, arba jisai pats, meldžiui atsiskauti antrašu:

Fr. Želmas,

1607 W. 10th st., Michigan City, Ind.

Reikalavimai.

Stenografė, kuri gali kalbėti lietuviškai ir angliskai. Taipgi rusiskai, nors tas nevisai reikalingas. Turėjai arba neturėjusi patyrimo. Atsiskauti: Globe Mutual Life Insurance Assn. T. F. Parry, Mgr.

Reikalauju:—"Janitor Helper," kad būtų atsakantis žmogus ir darbą žinotų. Mokėtis 5 dol. į savaitę ir "burdas." Atsiskauti pas

Antan Rymkevičią,

751 Bouckenham Pl., Chicago, Ill.

Reikalingas:—suvėjas prie motorišky rub. Meldžiui kreiptis laiškų šiuo antrašu:

J. N. Wallace,

4620 McPherson ave., St. Louis, Mo.

Ar Jūs Kosite?

Jei taip, tai sustabdykite jį! Tai yra lengva padaryti, jei Jūs imsite

Severa's Balsam for Lungs

(Severos Balzamą Plaučiams) laiku. Pamėginkite jį nuo peršalimų, užkimimo, bronchito, krupo ir kokiūso. Suaugusiems kaip ir vaikams. Kainos 25c ir 50c visose aptiekose.

Skandėjimas:—Kritinėje, ir įvairūs kiti sekančiai ir skandėjimai yra greitai išvaromi, trinant gerai SEVEROS GOTTARD ALIUM (Severa's Gottard Alium). Jūs yra puikus raminantis limentas. Kainos: 25 ir 50c už butelį. Visose aptiekose.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

Ant Pardavimo.

50 arklių pajiegos Auto Truck geroje tvarkoje visas per naują pertaisytas, veža arti du tonus, tinka visokiam bizniui, vertas \$800, parsiduoda už—\$300.00

Sis truckas buvo savasčia Furniture Store, po pardavimui storo jis dabar nereikalingas ir užtai parsiduoda pigiai.

Atsiskautite pas

DR. J. KULIS

3259 So. Halsted St.,

Telefonas Yards 1532.

7-nyų pasažierių, 6 cilindrių Locomobile Limousinas, model 1913. Geriausio darbo, geriausioje tvarkoje, kaip naujas. Yra tai geriausia mašina graborio bizniui. Verta \$2,500.00, parsiduoda už \$1,600.00.

Atsiskautite pas

DR. J. KULIS

3259 S. Halsted St.,

Telefonas Yards 1532.

Parsiduoda:—iš priežasties nesveikatos savininkų už prieinamą kainą saliusas (karčiama) lietuviams tirtai apgyventoj vietos: Jaisnis užmokėta iki Gegužio (May) 1 d. 1916 m. Del platesnių žinių, kreiptis antrašu: 1737 So. Union ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—bučernė ir gerosnė 2438 W. 45th place. Vieta apgyventa lietuviams ir lenkams. Be namo yra arklys ir vežimas. Parsiduoda labai pigiai iš priežasties ligos. Gerosnė ir bučernė randasi naujame name. St. Montville, 2438 W. 45th pl., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—naminiai rakandai pigiai; tiktai vieni metal kaip supirkti, iš priežasties nelaimės, turi parduoti. Atsiskautite greitai: John Mellas, 1134 Canal st., 2 augštas iš fronto, Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pirmos klasos mėsinys su namu, daro biznį iki jau 17 metų. Turiu parduoti iš priežasties kitos valžbos. Geriausiai lietuviams apgyventa vieta Chicagoje. Gali taip pat dėti grosernę. Ateikite arba rašykite: Anton Proszky, 2856

